

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty Zarządzanie

IX Liceum Ogólnokształcące
Bydgoszcz

Kujawsko - Pomorski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 06-02-2013 - 12-02-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Anna Borysiak, Dorota Rama.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	40
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	11
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	8
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	82
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	89
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	13
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	11
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	153
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	15
Obserwacja zajęć			10
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	IX Liceum Ogólnokształcące
Patron	
Typ placówki	Liceum ogólnokształcące
Miejscowość	Bydgoszcz
Ulica	Z. Nałkowskiej
Numer	9
Kod pocztowy	85-866
Urząd pocztowy	Bydgoszcz
Telefon	523610885
Fax	
Www	www.lo9gim17.pl
Regon	09051419200000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	366
Oddziały	12
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	30.5
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	KUJAWSKO-POMORSKIE
Powiat	Bydgoszcz
Gmina	Bydgoszcz
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Raport, który przedstawiamy, dotyczy ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w IX Liceum Ogólnokształcącym w Bydgoszczy. Zachęcamy Państwa do zapoznania się z najważniejszymi, wynikającymi z badań informacjami o szkole.

Budynek szkoły nie należy do najnowocześniejszych. Pomimo tego szkoła posiada przestronne hale, a sale lekcyjne są wyposażone w nowoczesne pomoce i sprzęt dydaktyczny. Uczniowie mogą korzystać ze stołówki szkolnej, na korytarzach są szafki. Nie sposób wejść i poruszać się po szkole, nie będąc zauważonym przez uczniów, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.

W szkole odczuwa się przyjazną atmosferę. Jak mówią uczniowie i nauczyciele to szkoła nowoczesna i otwarta na świat. Oferta edukacyjna szkoły jest zróżnicowana, dostosowana do potrzeb i zainteresowań uczniów. Każdy uczeń ma możliwość rozwoju swoich talentów. Wielu z nich odnosi znaczące sukcesy w konkursach i olimpiadach. IX Liceum Ogólnokształcące, jako jedyna szkoła w województwie kujawsko-pomorskim posiada uprawnienia do prowadzenia programu Matury Międzynarodowej – International Baccalaureate IB. Dyplom IB wydawany przez organizację International Baccalaureate Organization w Genewie jest równoprawny z maturą polską i uznawany jest przez najlepsze uczelnie na świecie. Program powstał z myślą o młodzieży zdolnej, o ponadprzeciętnych aspiracjach i motywacjach, o młodzieży chcącej realizować swe zainteresowania i pasje badawcze, o młodzieży dążącej do osiągnięcia sukcesu.

Zasady obowiązujące w szkole są jasne dla wszystkich uczniów. Respondenci postrzegają szkołę, jako bardzo bezpieczną. Uczniowie IX Liceum Ogólnokształcącego są przygotowani do funkcjonowania w świecie dorosłych oraz do pełnienia ważnych ról społecznych. Wielu absolwentów szkoły studiuje na prestiżowych uczelniach w kraju i zagranicą.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W szkole przeprowadzana jest ilościowa i jakościowa analiza wyników egzaminu maturalnego oraz matury międzynarodowej, na poziomie pojedynczych uczniów i zespołów klasowych, co pozwala na uzyskiwanie wysokich wyników egzaminu. Wdrażane wnioski przyczyniają się, ponadto, do stałego wzrostu efektów kształcenia. Wyniki matury międzynarodowej od kilku lat są wyższe od średniej światowej

Dokumentacja oraz ankieta prowadzona z dyrektorem wykazały, że w szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy (na poziomie wyników pojedynczych uczniów i na poziomie zespołów klasowych): a) analiza ilościowa statystyczna (w odniesieniu do danych z powiatu, województwa, świata - IB), wyniki uczniów, poszczególnych oddziałów i szkoły oraz ich rozkład w skali staninowej) dotyczy liczby osób przystępujących do egzaminów z przedmiotów obowiązkowych, z przedmiotów na poziomie rozszerzonym, średniego wyniku szkoły, średniej poszczególnych klas z poszczególnych przedmiotów na poziomie podstawowym, rozszerzonym, średnich wyników z poszczególnych przedmiotów maturalnych z matury międzynarodowej b) analiza jakościowa dotyczy łatwości standardów wymagań egzaminacyjnych, uzyskanych wyników w poszczególnych zadaniach (łatwość zadań), efektywności – EWD (źródła: strony www CKE, OKE, www.ewd.edu.pl, raporty ewaluacyjne zespołów przedmiotowych, www.operon.pl, raport ODE – diagnoza dla klas II, protokoły, dokumentacja zespołów przedmiotowych, WWW.ibo.org). Analizowanie wyników znormalizowanych dokonuje się według skali staninowej. Porównuje się uzyskane dane z wynikami z lat poprzednich. Ponadto na poziomie światowym analizowane są wyniki egzaminów matury międzynarodowej otrzymane z International Baccalaureate Organization.

Nauczyciele uzyskują pełną informację nt. wniosków z analizy wyników egzaminów zewnętrznych z poprzedniego roku szkolnego (37/40). W wywiadzie nauczyciele wskazali następujące sposoby analizy wyników egzaminów zewnętrznych: na RP przedstawienie wyników ogólnych szkoły (koniec czerwca/początek lipca), porównanie wyników ogólnych z wynikami miasta, województwa, krajowymi, analiza wyników uczniów w grupach przedmiotowych (listopad), prezentacja wyników w zespole i opracowanie wniosków, indywidualna analiza wyników w zespołach klasowych, na Radzie Pedagogicznej IB w sierpniu analizuje się wyniki matury międzynarodowej.

Wnioski z prowadzonych analiz egzaminów zewnętrznych, zdaniem dyrektora i nauczycieli (wywiad) mają służyć poprawie efektów kształcenia, określeniu poziomu osiągnięć uczniów, doskonaleniu tych umiejętności, które sprawiają uczniom najwięcej problemów, planowaniu pracy na przyszły rok szkolny, porównaniu oceniania zewnętrznego z wewnątrzszkolnym, modyfikacji metod i form pracy z uczniem, monitorowaniu stanu przygotowania uczniów do zewnętrznego egzaminowania, modernizacji warsztatu pracy-tworzeniu nowych zadań, zestawów, materiałów do lekcji dostosowanych do aktualnych potrzeb, planowaniu zajęć dodatkowych skorelowanych z potrzebami uczniów, poszukiwaniu podręczników dostosowanych do obecnych wymagań.

Poniżej przytoczone przykłady wniosków pochodzących z analiz egzaminów zewnętrznych podane przez dyrektora (ankieta) pozwalają sądzić, że są one wdrażane: zorganizowanie zajęć przygotowujących uczniów do egzaminu maturalnego (w ramach, których ćwiczy się umiejętności niezbędne do bardzo dobrego opanowania umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych); indywidualizowanie pracy zarówno z uczniem zdolnym jak i potrzebującym pomocy; mobilizowanie uczniów do samodzielnego rozwiązywania testów; ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem i posługiwania się różnymi źródłami informacji na wszystkich zajęciach edukacyjnych; kształcenie umiejętności redagowania różnych form wypowiedzi pisemnych, szczególnie tych, które na egzaminach sprawiły uczniom najwięcej trudności; stosowanie aktywizujących metod nauczania, które rozwijają twórcze i samodzielne myślenie uczniów; systematyczne kontrolowanie postępów uczniów; zacieśnienie współpracy z rodzicami. Wnioski te nauczyciele w różny sposób wykorzystują w swojej pracy: 1. Uwzględniają je w doborze zadań, form, metod oraz narzędzi nauczania stosowanych na lekcjach. Dobór ten ukierunkowany jest na poprawę efektów kształcenia w obszarach, w których jest to konieczne. Wnioski z analizy egzaminów zewnętrznych uwzględniane są także przy konstruowaniu programów zajęć dodatkowych, które polegają nie tylko na poszerzaniu

zainteresowań uczniów, ale także ćwiczeniu umiejętności kluczowych, tych szczególnie, które zwykle sprawiają uczniom najwięcej kłopotów. 2. Wykorzystują do określenia poziomu osiągnięć uczniów, doskonalenia tych umiejętności, które sprawiają uczniom najwięcej problemów, planowania pracy na przyszły rok szkolny, porównania oceniania zewnętrznego z wewnątrzszkolnym, modyfikacji metod i form pracy z uczniem. Uczniowie wykonują dodatkowe prace, których tematyka uwzględnia wnioski z analizy. 3. Analiza wyników pomaga ustalić, które umiejętności ucznia/uczniów wymagają doskonalenia. Uświadomienie, jakie są potrzeby uczniów ułatwia również zaplanowanie programu zajęć dodatkowych realizowanych w ramach tzw. 19/20h, co wpływa na ich efektywność. 4. Na podstawie wyników z poprzedniego roku można stwierdzić, które partie materiału sprawiły największą trudność uczniom. Tematy, które okazały się trudne, nauczyciele starają się wyjaśnić dokładniej i przygotować z nich większą ilość ćwiczeń – zadań domowych, zadań rozwiązywanych na lekcji. 5. Analizują także wybór podręczników/materiałów dydaktycznych na kolejny rok szkolny. 6. Wnioski z analizy wdrażane są także podczas przygotowań uczniów do szkolnych i międzyszkolnych konkursów. Wnioski wykorzystuje się również przygotowując ofertę zajęć pozalekcyjnych zgodnych z zainteresowaniami uczniów i rozwijających ich uzdolnienia lub organizując wyjścia do instytucji kultury. 7. Planuje się zajęcia dodatkowe dla grup wymagających zajęć wyrównawczych, uwzględniając przy doborze zadań treści programowe sprawiające trudność. Wnioski z egzaminów próbnych i ubiegłorocznych są wykorzystywane w tworzeniu materiałów bieżących do lekcji, zestawów zadań zwracających uwagę na korygowanie błędów uczniowskich, poszukiwania materiałów w różnorodnych źródłach- internet, zbiory różnych wydawnictw, arkusze maturalne. 8. Modyfikuje się działania z zakresu orientacji zawodowej, motywuje uczniów do nauki i samorozwoju. 9. Wnioski z analizy nadają kierunek działaniom służącym poprawie efektów kształcenia oraz planowaniu pracy na przyszły rok szkolny.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli wymienione poniżej działania nauczycieli, wynikające z wniosków z analiz wyników egzaminów zewnętrznych, przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia: planowanie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych pod kątem doskonalenia tych umiejętności, które zostały najslabiej opanowane; odpowiedniego doboru zadań; indywidualizacji procesu nauczania; modyfikacji metod i form pracy; systematycznego udziału uczniów w lekcjach muzealnych, warsztatach językowych, zajęciach na UKW, Collegium Medicum UMK, w instytucie IPN oraz spektaklach teatralnych, koncertach w Filharmonii Pomorskiej, organizacji lekcji bibliotecznych, udział w projektach UE – Badam, doświadczam, poznaję (2009-2011), Szkoła sukcesu, Comenius „Wielostronne Projekty Szkolne” (1999-2002), (2001-2003), (2006-2009), (2010-2012), „Młodzież w działaniu” – 2007, uczestnictwo 14 nauczycieli dwujęzycznych w szkoleniach finansowanych przez Program Comenius „Mobilność szkolnej kadry edukacyjnej” (w tym roku 4 nauczycieli złożyło aplikację), przeprowadzenie dodatkowych egzaminów próbnych w zeszłym roku, opracowywanie programów naprawczych dla całych zespołów i indywidualnych dla ucznia z kłopotami w nauce, organizacja dodatkowych zajęć przygotowawczych do obowiązkowego egzaminu maturalnego z matematyki finansowanych z Rady Rodziców, a nie tylko realizowanych w ramach 19-tej godziny, bardziej wnikliwe monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych, w klasach IB sporządzanie indywidualnych raportów dla rodziców, zakup dodatkowych propozycji wydawniczych do biblioteki szkolnej - arkusze egzaminacyjne, zbiory zadań.

Dodać należy również, że wszyscy nauczyciele przed przystąpieniem do pracy w klasach z maturą międzynarodową odbyli szkolenia zagraniczne. Jednocześnie co roku nauczyciele ci odbywają szkolenia zagraniczne w formie tradycyjnej oraz on-line zgodnie z wymogami International Baccalaureate Organization, co pozwala utrzymywać wysokie efekty kształcenia.

Poziom spełniania wymagania: A

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. W szkole prowadzona jest analiza osiągnięć uczniów, która uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów. Formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczących się, co przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Zgodnie z dokumentacją szkolną w ostatnich dwóch latach jeden uczeń niepromowany z klasy IB z Międzynarodową Maturą 2011 (0,16%), trzech uczniów z klasy IB z Międzynarodową Maturą 2012 (0,48%). W klasach dwujęzycznych, z rozszerzonym programem języka angielskiego B, C, D nie było uczniów niepromowanych.

Zdaniem ankietowanych nauczycieli, w dużym stopniu ich uczniowie opanowali w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej.

W wywiadzie grupowym partnerzy szkoły i samorząd lokalny stwierdzają, że jest wiele umiejętności nabywanych przez uczniów w szkole, które są istotne. Podkreślają jednak, że szczególne istotne są wysokie kompetencje językowe uczniów tej szkoły i dominują one. Nie są zaniedbywane wszystkie inne umiejętności, bo uczniowie biorą udział w różny konkursach przedmiotowych, ale także np. w aktorskich zmaganiach zajmując czołowe miejsca.

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów. Zdaniem Dyrektora szkoły analizuje się osiągnięcia uczniów inne niż analiza wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych. Analizowane są sukcesy uczniów biorących udział w różnorodnych formach współzawodnictwa: konkursy, przeglądy, festiwale, olimpiady itp. Osiągnięcia laureatów stanowią podstawę do przygotowywania programów promujących uczenie się i różnorodnych projektów aktywizacji talentów.

W placówce są udokumentowane różne formy analizy osiągnięć uczniów. Diagnozy tzw. na wejście (dokumentacja nauczycieli). Analiza wyników egzaminu maturalnego 2011- 2012, Matury Międzynarodowej 2011-2012 (arkusze egzaminacyjne). Na posiedzeniu Rady Pedagogicznej IB w sierpniu analizuje się wyniki matury międzynarodowej. Analiza próbnego egzaminu z matematyki 2011 (arkusze egzaminacyjne), analiza próbnego egzaminu maturalnego 2011, próbnej matury IB 2011. Badanie wyników nauczania matematyki w klasach II LO (test diagnostyczny). Analiza wytworów prac uczniowskich (prace plastyczne, Visual Art). Analiza prac pisemnych uczniów, analiza wyników klasyfikacji śródrocznej i rocznej (arkusze wychowawców klas), analiza wyników konkursów i zawodów.

Nauczyciele analizują osiągnięcia uczniów wszystkich, tak w ankiecie wskazuje 35/40, większości 2/40, w wybranych, uzasadnionych przypadkach 3/40.

Nauczyciele w ankiecie podają przykłady prowadzonych analiz. Analizie takiej służy ocenianie bieżące. Omawiają prace uczniów: odpowiedzi ustne, pisemne - prace klasowe i sprawdziany, prace kontrolne, prace dodatkowe, zeszyty ćwiczeń, prezentacje, wyniki pracy na lekcji. Bieżący monitoring osiągnięć, analiza umiejętności i wiadomości uczniów poprzez testy, ocenianie uwzględniające różnorodne umiejętności. Sprawdzają uważnie i omawiają indywidualnie z uczniami raporty ćwiczeń laboratoryjnych. Analizują, porównując oceny cząstkowe na przestrzeni semestru. Pod koniec I i II semestru nauczyciele przeprowadzą analizę osiągnięć każdego ucznia (z podziałem na określone umiejętności). Częste ocenianie uczniów pozwala na śledzenie ich rozwoju i pomaga dobierać metody i materiały wspomagające ten rozwój. Wyniki analizy prezentowane są uczniom ze wskazaniem, co udało się osiągnąć, z czego mogą być zadowoleni, a co wymaga jeszcze naprawy. Informują ucznia w indywidualnych rozmowach o jego brakach, chwalą postępy. Nauczyciele wskazują, że prowadzą analizy osiągnięć uczniów zagrożonych oceną niedostateczną, niedostosowanych społecznie, lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, uczniów na kontrakcie, uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, uczniów zdolnych, obcokrajowców. Prowadzą diagnozy oferowane przez wydawnictwa, porównują wyniki w skali ogólnopolskiej.

Testy diagnostyczne (np. w klasach pierwszych, na początku roku szkolnego w klasie drugiej,) po określonych partiach materiału. W klasach pierwszych analiza indywidualnych predyspozycji ucznia przed wyborem poziomu nauczania w klasie drugiej (IB, ewentualnie rozszerzenie).

Osobną grupę stanowią obcokrajowcy, którzy realizują program IB, a w jego ramach kurs "Language A1 self taught". Nauczyciele prowadzący, muszą uważnie przyglądać się wynikom ich samodzielnej pracy nad tekstami w języku ojczystym (nie angielskim). Po egzaminie końcowym także analizują indywidualne wyniki, często prowadzą korespondencję mailową analizując krótko z uczniem jego wyniki i uzyskując informację o tym, co sprawiło największą trudność.

Ankiety diagnozujące zainteresowania uczniów i chęć udziału w zajęciach pozalekcyjnych, które przeprowadzane są wśród wszystkich uczniów klas pierwszych. Ankiety dotyczące opinii uczniów o prowadzonych zajęciach.

Analiza wyników uczniów także w zespole przedmiotowym.

Próbne egzaminy maturalne w klasach drugich i trzecich (zarówno organizowane dla całej szkoły jak i te organizowane w ramach zajęć), w tym osobne egzaminy dla klas z międzynarodową maturą. Sprawozdania/analizy pisemne z matur próbnych. Analiza ilościowa i jakościowa wyników egzaminów maturalnych, sprawdzanie wyników nauczania. Analiza arkusza egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym i rozszerzonym. Analiza prac długoterminowych - portfolio, projekty. Rozmowy indywidualne po lekcjach w celu wskazania błędów uczniom przy wykonywanych Portfolio, korespondencja mailowa, praca indywidualna z uczniami nad Extended Essay. Omówienie wyników próbnych testów maturalnych, spowodowało, że przy drugiej próbie uczniowie poradzili sobie zdecydowanie lepiej.

Nauczyciele zestawiają oceny z wynikami testów diagnostycznych oraz wynikami egzaminów próbnych, tak by trafnie wskazać kierunki rozwoju.

Prowadzona jest analiza wyników w zespole przedmiotowym. Analiza aktywności uczniów na rzecz szkoły i społeczności lokalnej. Analiza wyników wychowawczych, aktywność i zaangażowanie uczniów.

Nauczyciele monitorują wyniki konkursów szkolnych, międzyszkolnych i wojewódzkich o różnym profilu wymagań, ponieważ, jak wskazują, jest wtedy widoczne, w jakim zakresie uczniowie opanowali materiał. Z uczniami uczestniczącymi w konkursach analizują zadania konkursowe. Nauczyciele jak sami stwierdzają, dokonują analizy wyników, opracowują wnioski, mocne oraz słabe strony i wtedy planują pracę w danym zespole klasowym. Nauczyciele mogą podać "raport" opanowania wiedzy rodzicom uczniów i w razie trudności wspólnie mogą podjąć działania mające wspomóc ucznia w osiągnięciu sukcesów edukacyjnych.

Analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów. Dyrektor szkoły wskazuje, że analizując osiągnięcia szkolne uczniów uwzględnia się ich możliwości rozwojowe. Organizowane są zajęcia rewalidacyjne, nauczanie indywidualne, zajęcia języka polskiego dla obcokrajowców i Polaków powracających z zagranicy, prowadzenie zajęć self-taught z trójką uczniów z zagranicy, dostosowania zgodne z opinią bądź orzeczeniem poradni psychologiczno- pedagogicznej. Zdaniem Dyrektora szkoły wiedza o możliwościach rozwojowych uczniów czerpana jest z: wywiadu z rodzicami, diagnozy wstępnej, diagnozy pedagogów, orzeczenia poradni pedagogiczno- psychologicznej. Z prowadzonej obserwacji nauczycieli i wychowawców, analizy wytworów, prac uczniowskich, zachowań.

Wszyscy nauczyciele podczas wywiadu grupowego potwierdzili, że analizując osiągnięcia szkolne uczniów, uwzględniają ich możliwości rozwojowe. Wnikliwie analizują podstawę programową na poziomie podstawowym kształcenia. „Każdy licealista jest w stanie osiągnąć umiejętności podstawowe i tego trzeba wymagać”. Jak twierdzą nauczyciele, nie próbują ze wszystkich zrobić „ścisłowców”. Uczniowie, którzy nie są w stanie osiągnąć zbyt wiele, od nich wymaga się mniej, ale dostosowywane są te wymagania indywidualnie. Nauczyciele proponują takie formy wykazania się działaniem, które są na miarę słabszych np. referat, prezentacja, dodatkowe zadania kierowane do ucznia słabego. Dla uczniów ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi organizuje się spotkania indywidualne lub zadania w dostosowanej formie np. większa czcionka. Po przeprowadzonych sprawdzianach wiadomości rodzice zapraszani są do wspólnego motywowania uczniów i uważności, nad takimi wynikami, które budziły niepokój.

W szkole formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Nauczyciele w wywiadzie grupowym wskazują, że wyciągają takie wnioski. Konieczność pilnowania frekwencji na zajęciach. Zwiększenie liczby ćwiczeń z zakresu materiału sprawiającego trudności. Opracowania programów naprawczych. Konieczność zwiększenia bazy pomocy dydaktycznych np. o modele brył geometrycznych, nowoczesne środki dydaktyczne: tablica interaktywna, rzutniki itp. Na zajęciach fizyki jest za mało ćwiczeń z opracowania danych, uczniowie mają kłopoty z wyciąganiem wniosków z doświadczeń. Trudności ze wskazywaniem założeń, przy których można dokonać analizy problemu, analiza przybliżeń. Na lekcji matematyki dobieranie różnorodnych poleceń do podobnych czynności, zwiększenie liczby zadań z geometrii analitycznej. Przełamywanie oporu w rozwiązywaniu zadań na dowodzenie-stopniowe wprowadzanie takich zadań od klasy pierwszej. Należy wprowadzić więcej kalkulatorów graficznych.

Zdaniem nauczycieli języka angielskiego, braki dotyczą umiejętności. Organizowane są spotkania w zespole, trafność analiz pozwala podnosić wyniki uczniów. Po egzaminie próbnym z Wydawnictwem Operon odbyło się spotkanie w zespole przedmiotowym i omówienie wyników.

Nauczyciele języka polskiego prowadzą dodatkowe konsultacje, dla maturzystów. Obserwują, co jest słabszym punktem i kładą na to nacisk.

Nastąpiła modyfikacja planów nauczania. Przed modyfikacjami na uczniach z maturą Międzynarodową, najwięcej pracy spoczywało w klasie trzeciej, teraz w klasie drugiej już większą część pracy oddają, jest czas na poprawki. Prowadzona jest analiza wyników klas IB. Jest ona trochę inna, co 4 lata prowadzona jest ewaluacja, zgodność z profilem, z programem, realizowanie we wszystkich przedmiotach. Sporządzany jest raport, składany do IB, nauczyciele wiedzą, co trzeba poprawić, kolejne wnioski wprowadzać.

W ankiecie Moja Szkoła uczniowie klas drugich wskazują, że zajęcia, w których uczestniczyli w szkole, były ani łatwe, ani trudne. Nie było wskazań, że są zajęcia bardzo łatwe i takich, które są bardzo trudne. Uczniowie w skali od 1 do 8 podawali najczęściej 5 – 32/82 uczniów, 6 – 22/82, 4 - 18/82.

Uczniowie klas trzecich wypowiedzieli się na zadane pytanie czy zajęcia, w których uczestniczyli w danym dniu w szkole były łatwe, czy trudne. Uczniowie wskazują najczęściej, w skali ośmiostopniowej 3 - 25/89, 4 - 21/89 uczniów, 5 - 20/89 uczniów, 2 wskazuje 10/89 uczniów. 4 uczniów wskazuje, że zajęcia były bardzo łatwe.

Zdaniem 53/89 uczniów zajęcia lekcyjne, w których uczestniczyli w danym dniu były dość często dostosowane do ich możliwości, 27/89 bardzo często, 8/89 bardzo rzadko, 1/89 wcale.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów. W ankiecie nauczyciele charakteryzowali swoich uczniów. Najczęściej wskazywali w skali ośmiostopniowej prawy kraniec, czyli 6, 7 i 8. Zdaniem 33/40 nauczycieli twierdzi, że uczniowie w większości są zdyscyplinowani, 22/40 wskazuje, że ich uczniowie mają chęć do nauki, 22/40 uzyskują lepsze wyniki, 18/40, że przejawiają własną inicjatywę, 26/40 są zaangażowani, aktywni.

Podczas wywiadu uczniowie mówią, że nauczyciele okazują swoją wiarę w nich. Uczniowie mówią, że nauczyciele pomagają przy maturze, mogą bezpośrednio np.: kontaktować się za pomocą poczty elektronicznej, czy telefonicznie. Uczniowie mogą na przerwie podejść i zapytać o coś. Nauczyciele zawsze wysłuchają uczniów i nie mają problemu, aby udzielić rady.

Zdaniem 128/153 ankietowanych rodziców nauczyciele w tej szkole wierzą w możliwości uczniów, 25/153 wskazuje, że nie.

Zdaniem prawie wszystkich rodziców uczestniczących w wywiadzie nauczyciele wierzą, że uczniowie mogą uzyskiwać lepsze wyniki. Nauczyciele wiedzą, że uczniowie są z różnych szkół, mają różne możliwości, podkreślają, że nie należy się załamywać. Różnice językowe można nadrobić. Jeśli są osoby, które gorzej sobie radzą, nie daje im się tego odczuć. Jeśli były problemy natury emocjonalnej zawsze są prowadzone rozmowy. Zdaniem rodziców oni również otrzymują wsparcie. Nauczyciele prowadzą rozmowy indywidualne z uczniem, mówią, że jest postęp jest dobrze. Nigdy dziecko nie jest skreślone. Jeśli uczeń nie jest dobry w jednym przedmiocie to sprawdzi się w innym. Od strony pedagogów, zdaniem rodziców jest duża życzliwość, bardzo duże wsparcie. Organizują dodatkowe spotkania, konsultacje są dostępni po telefonem i pod mailem. Na zebraniach rodzicielskich podawane są informacje również o kontaktach.

W szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Dyrektor szkoły i nauczyciele uczestniczący w wywiadzie wskazali wnioski z analizy osiągnięć uczniów, które zostały wykorzystane. Były to wnioski ogólne: konieczność pilnowania frekwencji na zajęciach. Zwiększenie liczby ćwiczeń z zakresu materiału sprawiającego trudności. Opracowania programów naprawczych. Konieczność zwiększenia bazy pomocy dydaktycznych np. o modele brył geometrycznych, nowoczesne środki dydaktyczne np.: tablica interaktywna, rzutniki itp. Realizacja programów naprawczych (poprawa w niektórych obszarach). Lepsze monitorowanie frekwencji. Jest bliższy kontakt z rodzicami, pilnowanie nadrabiania zaległości spowodowanych nieobecnością. Konsekwencja w pilnowaniu terminów oddawania raportów i innych prac długoterminowych. Prowadzone są ćwiczenia w poprawianiu umiejętności pisania. Położono nacisk na zajęcia dodatkowe z matematyki, zwiększono częstotliwość diagnoz w kl. II. Motywuje się uczniów poprzez zwiększenia poczucia odpowiedzialności przez oceny z próbnych egzaminów. Powiększono bazę o nowe pracownie – fizyczną, chemiczną, a ostatnio także matematyczną. Zakup dodatkowych propozycji wydawniczych do biblioteki szkolnej- arkusze egzaminacyjne, zbiory zadań.

Wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. Zdaniem Dyrektora szkoły wdrażane wnioski z analizy osiągnięć uczniów zdecydowanie przekładają się na wzrost efektów kształcenia. Dyrektor podaje przykład wdrożonego wniosku i efektu. W klasach trzecich przeprowadzono lekcje języka polskiego służące doskonaleniu umiejętności formułowania rozprawki. Uczniowie przede wszystkim uczyli się analizowania tematu rozprawki tak, aby sformułować odpowiednie argumenty i przywołać właściwe przykłady ilustrujące te argumenty. W klasach drugich wprowadzono elementy rozprawki, ćwicząc budowanie argumentacji. Efekty: uczniowie potrafią napisać rozprawkę, uzyskują wyższe oceny. Comenius „Wielostronne Projekty Szkolne” (1999-2002), (2001-2003), (2006-2009), (2010-2012), „Młodzież w działaniu” - 2007. Ponadto aż 14 nauczycieli dwujęzycznych uczestniczyło w szkoleniach finansowanych przez Program Comenius „Mobilność szkolnej kadry edukacyjnej” (w tym roku 4 nauczycieli złożyło aplikację). Wszyscy nauczyciele przed przystąpieniem do pracy w klasach z maturą międzynarodową odbyli szkolenia zagraniczne. Jednocześnie, co roku nauczyciele ci odbywają szkolenia zagraniczne w formie tradycyjnej oraz on-line zgodnie z wymogami International Baccalaureate Organization.

Wyniki egzaminu maturalnego oraz wyniki matury międzynarodowej IB, zdaniem nauczycieli i dyrektora szkoły powinny być uwzględniane łącznie co umożliwiłoby rzetelne przedstawienie obrazu szkoły. Wyniki matury międzynarodowej uczniów IX Liceum, od trzech lat, w porównaniu do wyników światowych są wyższe. Średnia wyników w roku 2010 - 5,55/ 5,06 (średnia szkoły /średnia światowa), rok 2011 - 4,99/ 4,67, rok 2012 - 5,01/ 4,68 (średnia szkoły/ średnia światowa).

Poziom spełniania wymagania: A

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Wszyscy ankietowani nauczyciele wskazują raczej duże zaangażowanie uczniów podczas zajęć. W skali ośmiostopniowej najczęściej wybrano 7 – 25/40. Nauczyciele wypowiedzieli się, w jaki sposób uczniowie angażują się podczas ich zajęć. Podają wiele przykładów zaangażowania. Zdaniem nauczycieli uczniowie tego liceum chętnie i aktywnie uczestniczą w lekcji, zwłaszcza prowadzonych metodami aktywizującymi. Nauczyciele wprowadzają metody i techniki aktywnej pracy z uczniem tj. w burza mózgów, puzzle, mapa mentalna i wykorzystują technologię multimedialną, stosuje również indywidualizację w pracy z uczniem/uczeń zdolny, uczeń mający trudności edukacyjne/. Uczniowie uczestniczą w zajęciach przygotowujących do konkursów międzyszkolnych, egzaminów gimnazjalnych. Uczniowie wykonują prace dodatkowe dostosowane tematycznie do przerabianych treści programowych w różnej formie np. referatów, plakatów, prezentacji multimedialnych lub przygotowują uczniów do samodzielnego przeprowadzenia doświadczeń: zgodnie z podstawą programową uczniowie wykonują preparaty mikroskopowe i uczą się zasad mikroskopowania. W klasach trzecich uczniowie realizują samodzielnie projekt edukacyjny np.: o tematyce ekologicznej. Przygotowują projekty edukacyjne w grupach na temat wskazany przez nauczyciela lub projekty przygotowane na samodzielnie wybrany temat (zasada szufladkowa, trójkąt magiczny). Wykonują zadania dodatkowe, pomoce dydaktyczne, przygotowują gazetki, przygotowują i analizują symulacje komputerowe doświadczeń fizycznych, wykorzystują komputer do opracowania wyników doświadczeń. W zeszłym roku przeprowadzony był projekt edukacyjny prozdrowotny zawierający różne formy aktywizujące/wywiad, broszura, prezentacja/. Wykonują ćwiczenia, rozwiązują problemy, zadania w grupach a wyniki prezentują na forum klasy. Prowadzą dyskusje w grupach (zostając ich liderami), zgłaszają własne propozycje tematów ważnych do podejmowania, proponują lektury warte omówienia. Pozostają aktywni w czasie typowych zajęć, ale także przygotowują indywidualne wystąpienia. Rozwiązują zadania ciekawostki lub dodatkowe zadania, przygotowują dodatkowe prace i projekty tematyczne, prezentacje multimedialne (Wpływ nikotyny na organizm człowieka, Historia medycyny, Historia mikroskopu, Genetyczne choroby człowieka itp.). Sporządzają sprawozdania np. z Planetarium lub wycieczek przedmiotowych, prezentacje ustne związane z podstawą programową, tworzą filmy, samodzielnie opracowują pewne partie materiału dotyczące tematu lekcji, biorąc pod uwagę wskazówki i rady nauczyciela, przygotowują projekty językowe, z pogranicza nauk humanistycznych np. "Kultura antyczna w Bydgoszczy,..". Przygotowują krótkie scenki, przedstawienia teatralne. Wykonują zespołowo projekty (prezentacje z wykorzystaniem elementów dramy, power point). Wykazują się dużą samodzielnością. Inicjują własne pomysły na urozmaicenie zajęć przygotowują i przeprowadzają samodzielnie lekcje (np. o swoim hobby - godziny wychowawcze). Proponują różne zadania, dokonują wyboru tematów do dyskusji itp. Uczestniczą w zajęciach warsztatowych, akcjach charytatywnych w szkole i poza nią, akcjach profilaktycznych, opracowują narzędzia badawcze, happeningi plastyczne, wystawki, opracowali biuletyn „Bezpieczny uczeń”. Ich ulubioną formą aktywności na lekcji jest przeprowadzanie doświadczeń. Chętnie pomagają w przygotowaniu ćwiczeń laboratoryjnych, a gdy jest możliwość, to również w nich uczestniczą. Wykonują samodzielnie ćwiczenia laboratoryjne i z mikroskopowania, opracowanie wyników wraz z wnioskami; do części doświadczeń przygotowują własne projekty (formułują szczegółowy problem, planują aparaturę sposób i ilość wykonywanych pomiarów). Wybrane tematy uczniowie realizują w postaci projektowania i wykonania obliczeń w arkuszu kalkulacyjnym – na komputerach własnych lub w szkolnej pracowni. Pracują z tekstem podręcznika, wyszukują informacje i analizują je korzystając z różnych źródeł (mapa, atlas, teksty źródłowe, materiał ikonograficzny, schematy, wykresy, dane statystyczne). Zwracają uwagę na poprawny zapis na tablicy, jeśli jest taka konieczność sygnalizują błąd w rozwiązaniu. Ochotniczo zgłaszają się do odpowiedzi, aktywne uczestnictwo we wszystkich ćwiczeniach, zadają pytania i odpowiadają na zadane. Zgłaszają się, prowadzą dialog z nauczycielem, chętnie uczestniczą w debatach i dyskusjach na lekcji. Cechuje ich dociekliwość w zdobywaniu wiedzy i chęć dzielenia się swoją wiedzą i umiejętnościami na forum klasy i innych forach. Korzystają z różnorodnych źródeł informacji (takich jak słowniki, Internet, internetowe biblioteki uczelni zagranicznych). Samodzielnie pracują z tekstem. Dokonują przekładu intersemiotycznego tekstu. Recytują różne teksty. Formułują notatki z wykorzystaniem różnych technik notowania. Formułują dłuższe i krótsze wypowiedzi pisemne i ustne. Podczas przedstawiania nowych zagadnień uważnie śledzą tok rozumowania przedstawiając swoje propozycje kolejnych kroków analizy. Często zadają pytania dotyczące współczesnych osiągnięć nauki i techniki wykorzystujących omawiane zagadnienia. Zgłaszają potrzebę przeanalizowania trudnego zagadnienia ponownie. Proszą o zwiększenie liczby ćwiczeń lub tworzenie podobnych. Uczestniczą w warsztatach, przeglądach, festiwalach artystycznych, koncertach, odwiedzają miejskie placówki

kulturalne. Przygotowują prace plastyczne (np.: płaskie, przestrzenne), dekoracje w pracowni, prowadzą sesje fotograficzne. Uczniowie charakteryzują się dociekliwością w zdobywaniu wiedzy. Przygotowują się do pracy zespołowej, pracują efektywnie w grupach samodzielnie rozdzielając zadania, przynoszą dodatkowe materiały na zajęcia (np. piosenki poetyckie współczesne, które nawiązują do dzieł z innych epok), prezentując swoje osiągnięcia i talenty w klasie (np. omawiając plakat, drzewo decyzyjne, metaplan, wykres, czytając prace konkursowe, przygotowując elementy lekcji) oraz na forum szkoły (apele, konkursy, festiwal talentów). Ponadto podczas niektórych lekcji (szczególnie dotyczących analizy i interpretacji tekstów literackich) odwołują się do własnych przeżyć, wiedzy pozaszkolnej - pozaprogramowej, zainteresowań czytelniczych (pozaprogramowych) i popkulturowych (muzyka, film, itp.). Osoby biorące udział w kursach związanych np. z pierwszą pomocą pomagają w prowadzeniu zajęć. Licznie uczestniczą w konkursach językowych. Uczestniczą w przygotowaniu kół zainteresowań, zajęć dodatkowych, samodzielnie prowadzą fragmenty lekcji w wybranych przez siebie dyscyplin np. aerobik, tworzą układy taneczne, prowadzą ćwiczenia z jogi, judo, karate i innych dyscyplin rozgrzewkę, a także zajęcia z zakresu dyscyplin nieobjętych podstawą programową np. sztuki walki, zajęcia z zakresu różnorodnych technik tańca, jogi, tai-chi, szermierce. Realizują się podczas gier dydaktycznych, opracowywania gazetek ściennych. Biorą udział w wycieczkach rowerowych czy wyjściach na lodowisko, opracowują zajęcia terenowe. Uczniowie częściowo zwolnieni z zajęć w - f/ np. z gimnastyki/ przygotowują gazetki i plakaty o tematyce sportowej dotyczące turniejów i aktualnych wydarzeń sportowych w szkole. Uczestniczą w promocji zdrowego trybu życia, odżywiania się, bezpieczeństwa jak i zapobieganiu narkomanii, prowadzą akcje prozdrowotne. Korzystają z Internetu, jako dodatkowego źródła wiedzy. Biorą udział w opracowywaniu projektów lub mini-projektów jak budowanie modeli brył geometrycznych z rozwiązywaniem problemów miarowych, tworzenie projektów wykorzystujących zagadnienia geometryczne (symetria), obliczenia procentowe -oszczędzanie, zbieranie informacji na tematy ciekawych zagadnień lub ludzi (historia liczby pi, znane postaci matematyków, ciekawostki historyczne związane z odkryciami matematycznymi). Wykonują pomoce dydaktyczne wykorzystywane w czasie prowadzenia zajęć (np.: bryły figur foremnych do rzutów prostokątnych i aksonometrycznych). Nauczyciele zwracają uwagę na internetową formę kontaktu z uczniami. Zamknięta grupa na facebooku pozwala na integrację grupy. Uczniowie pod baczny kontakt z nauczycielem udzielają sobie wskazówek na temat zadań domowych. Zdaniem jednego z nauczycieli na pewno jest grupa osób bardzo zaangażowanych i zdecydowanie mniej zaangażowanych /jak zapewne w każdej klasie i szkole/. Uśrednianie tych wyników mija się z celem gdyż zależą one od indywidualnych predyspozycji i zainteresowań każdego ucznia bez względu na liczbę kierowanych wobec niego "zachęt" ze strony nauczyciela danego przedmiotu. Zdaniem nauczycieli uczniowie nie opuszczają zajęć bezzasadnie i na wielu zajęciach jest wysoka frekwencja spowodowana merytorycznym dobrym przygotowaniem do zajęć, ale i przyjazną atmosferą. Uczniowie samodzielnie opracowują portfolio znajdując ciekawe oprogramowanie komputerowe i tym samym jest to korzyść obopólna. Co roku kilkoro uczniów podejmuje decyzję o pisaniu tzw. Extended Essay z matematyki. Na poziomie SL Mathematics dla uczniów z zagranicy organizują pomoc kształceniową. Wprowadzono zasadę życzliwej rywalizacji grup. Bardzo często uczniowie sami próbują rozwiązać dany problem, omówić dany materiał lub wytłumaczyć kolegom właściwy sposób przeprowadzania danego zagadnienia, sami wyjaśniając sobie sporne treści potrafią polemizować ze sobą przekonywać drugą stronę do swojej racji. Służy to również rozwojowi danego ucznia uczy się "walczyć" o swoje zdanie, uczy się argumentować i wyciągać wnioski. Często sami rozwiązują zagadnienia kontrolując jedynie otrzymane wyniki. Podnoszą w ten sposób swoje poczucie wartości. Potrafią rozwiązywać problemy w małej grupie zwracając się do uczniów lepszych z danego przedmiotu, przez co uczą się współdziałania i poszukiwania pomocy, ale nie wyręczania się innymi. Podczas wywiadu grupowego nauczyciele wskazali, jakie działania podejmują, by uczniowie byli aktywni. Starają się interesująco prowadzić lekcje. Stosują zróżnicowane metody nauczania, zwłaszcza metody aktywizujące np. sporządzanie map mentalnych, rozwiązywanie problemów z życia wziętych. Nauczyciele zachęcają do udziału w konkursach. Uczniowie uczestniczą we wszystkich konkursach z języka angielskiego (oprócz płatnych). Są takie konkursy, zdaniem nauczycieli, które nie przyjmują już uczniów z tej szkoły. Uczestnictwo aktywne w zajęciach na uczelniach, uczniowie przychodzą na wykłady – wykazują dodatkową aktywność. Raz w miesiącu jest organizowane wyjście do teatru – uczniowie chętnie zapisują się na wyjścia. Od Opery Nova uczniowie dostają bilety, aby mogli iść na spektakle. Zachęcanie do pokonywania oporu przed samodzielnym pokonaniem trudności przez pochwały, docenianie nawet niewielkich postępów. Angażują uczniów do samodzielnej pracy, uczniowie sami wykonują obliczenia i symulacje. Przygotowywanie niektórych tematów przez uczniów w postaci referatów, prezentacji. Prowadzeni lekcji interaktywnych. Wykorzystują zróżnicowane źródła i materiały dydaktyczne: wykorzystanie komputerów, tablicy interaktywnej, kalkulatorów graficznych. Prowadzone są lekcje doświadczalne. Uczniowie zachęceni są do wspólnego rozwiązywania problemów w klasie, (kto ma pomysł na rozwiązanie, dlaczego tak?). Wykorzystywanie różnych źródeł informacji, porównywanie i prezentacja osiągnięć z wykorzystaniem rzutnika multimedialnego. W ankiecie uczniowie klas drugich wskazali, że 37/82 duża część zajęć (choć nie wszystkie) są wciągające i angażują mnie, 39/82 niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko, 4/82 prawie wszystkie lub wszystkie zajęcia bardzo mnie angażują, 2/82 zajęcia w ogóle nie są wciągające i angażujące. Uczniowie klas trzecich uzupełniając ankietę stwierdzili, że 33/89 duża część zajęć (choć nie wszystkie) jest

wciągająca i angażuje mnie, 46/89 niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko, 10/89 wszystkie lub niemal wszystkie zajęcia bardzo mnie angażują, tylko nieliczne są nudne, brak wskazań, że zajęcia w ogóle nie są wciągające i angażujące. Ankietowani rodzice 110/153 stwierdzają, że chętnie dziecko angażuje się w zajęcia szkolne, 43/153 niechętnie. Podczas obserwacji zajęć cała klasa lub większość uczniów jest zaangażowana w zajęcia. Działania nauczycieli aktywizują uczniów w trakcie zajęć. Nauczyciel jest inspiracją dla młodych ludzi, ale też oni sami są kreatywni, prezentacja multimedialna, karty pracy, rysunki satyryczne dot. "zimnej wojny" teksty źródłowe, prezentacja. Na innych zajęciach prowadzony był Quiz sprawdzający wiedzę z jednego z poprzednich działów (temat: popularność Adolfa Hitlera), samodzielne rozwiązywanie, sprawdzenie w parach, sprawdzenie z nauczycielem (wszyscy uczniowie podawali swoje odpowiedzi poprzez podniesienie ręki). Sprawdzenie zadania domowego na temat polityki okupacyjnej Niemiec w Europie oraz stosunku ludności podbitej do Niemców – odpowiedzi udzieliło kilkoro uczniów. Praca w grupach: analiza materiałów źródłowych, a następnie przedstawienie jej wyników na forum klasy. Zadanie do wykonania w domu: wypełnienie luk w tekście oraz zastanowienie się nad tym, jak mogło dojść do holokaustu (inspiracją do tego zadania była przygotowana przez nauczyciela i przedstawiona w trakcie lekcji prezentacja multimedialna, a także przeczytany przez nauczyciela fragment poleconej uczniom książki: L. Rees, Naziści. Ostrzeżenie historii). Nauczyciele motywują uczniów do samodzielnego rozwiązywania zadań zarówno w zeszycie jak i przy tablicy. Wspólnie z nauczycielem powtarzali wiadomości z poprzednich lat. Praca w parach. Zadania z podziałem na role – łączny czas na ich wykonanie to ok. 20 minut. Zadania zostały zrealizowane zgodnie z założeniami prowadzącego i celami lekcji. Na obserwowanych lekcjach stosowane były metody aktywizujące (dyskusja, burza mózgów), zadania praktyczne (ćwiczenia w zeszycie ćwiczeń, analiza map wyświetlonych za pomocą projektora multimedialnego) oraz wykorzystano multimedia (pobudzanie zarówno narządów słuchu, jak i wzroku). Na innych obserwowanych zajęciach uczniowie samodzielnie wykonywali ćwiczenie laboratoryjne zgodnie z otrzymaną instrukcją. Każdy uczeń przygotował sobie sprzęt laboratoryjny potrzebny do przeprowadzenia oznaczenia zawartości węgla wapnia metodą miareczkowania odwrotnego. Uczniowie badali przygotowane wcześniej roztwory. Dodatkowo mieli wyświetlony schemat przeprowadzanego ćwiczenia na ekranie, tak by nie mieli wątpliwości, jaki sprzęt laboratoryjny potrzebują do wykonania ćwiczenia. W trakcie zajęć konsultowany był z uczniami przebieg przeprowadzanego doświadczenia, analizowane były otrzymane wyniki. Po przeprowadzonym ćwiczeniu uczniowie sporządzają raport laboratoryjny. Nie zawsze aktywność uczniów podczas obserwowanych zajęć miała związek z działaniami nauczyciela.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę. Zdaniem ankietowanych nauczycieli 36/40 jest duże zaangażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne prowadzone w szkole. W skali ośmiostopniowej nauczyciele wskazali najczęściej 6 i 7. Zdaniem pozostałych nauczycieli obserwuje się zaangażowanie na dobrym poziomie. Nauczyciele w ankiecie wypowiadają się, w jaki sposób uczniowie angażują się w zajęcia pozalekcyjne. Zdaniem nauczycieli w szkole jest prowadzonych wiele kół zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych. Uczniowie mają wiele możliwości do rozwijania własnych zainteresowań na wielu płaszczyznach. Na większości zajęć wykazują bardzo wysoką frekwencję. Uczniowie spędzają w szkole stosunkowo dużo czasu, a szeroka oferta zajęć dodatkowych zmusza do wybierania, w których zajęciach uczestniczyć. Uczęszczają na zajęcia kół przedmiotowych, teatralnych, sportowych. Proponują ciekawą i wykraczającą poza podstawę programową tematykę zajęć. Proponują zagadnienia, które wynikają z ich zainteresowań, ponad to wykonują ćwiczenia kształtujące umiejętności kluczowe, dokonują analizy tekstów źródłowych, analizy innych źródeł (mapy, ikonografia itp. obrazy filmowe). Rozwiązują zadania z arkuszy próbnych matur i matur z poprzednich lat. Wyszukują interesujące zadania, swoje problemy do rozwiązania. Uczniowie, którym trudności sprawia dany przedmiot chcą uczestniczyć w zajęciach, podczas których w małych grupach mogą utrwalić dany materiał. Uczniowie mający problem z nauką zwracają się z prośbami przeprowadzania zajęć, na których mogą jeszcze raz opanować dany materiał lub przećwiczyć rozwiązywanie zadań. Nauczyciel starają się tak prowadzić zajęcia, aby rozwijały wszystkich, a nie były tylko dla „wybrańców”. Uczestniczą w kółku przygotowujące do wyboru poziomu HL Mathematics, kółko matematyczne „Elementy Matematyki w Rozszerzeniu” - jest to program realizowany od pierwszej klasy, gdzie sześcioro osób tylko w oparciu o zajęcia pozalekcyjne wybrało poziom matematyki w rozszerzeniu, zajęcia przygotowujące do matury poziom SL i HL Mathematics. Biorą udział w zajęciach dodatkowych wspomagających, filmowych, literackich, w zajęciach warsztatowych związanych z kreatywnym pisanem. Zdaniem nauczycieli ci uczniowie, którzy decydują się na udział w konkretnym działaniu, są bardzo zaangażowani, a ich wyłożona praca przekłada się na poprawę wyników nauczania i odnoszone przez nich sukcesy w konkursach. Systematycznie uczestniczą w zajęciach, przygotowując się wspólnie do konkursów i olimpiad festiwalu i zawodów na szczeblu rejonowym (np. Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy, Olimpiada Językowa, konkursy Kujawsko-Pomorskiego kuratora Oświaty, konkurs "Moviegoers", "Best English Speller", turnieje, debaty i wiele innych). Przygotowują się do konkursów korzystając z wielorakich źródeł informacji, konkursów plastycznych oraz „wiedzowych” z zakresu OC, pierwszej pomocy, przepisów przeciwpożarowych, czy ogólnie pojętego bezpieczeństwa. Opracowali biuletyn „Bezpieczny uczeń”. Przygotowują prace plastyczne

na pozaszkolne konkursy plastyczne, uczestniczą w próbach i prezentują swoje umiejętności na pozaszkolnych konkursach wokalnych. Oczywiście dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia sportowe (SKS -y), uczniowie reprezentują szkołę na mistrzostwach Bydgoszczy i województwa, pomagają w organizacji zawodów w szkole jak i poza nią. Bardzo angażują się w zajęcia przygotowujące do udziału w zawodach sportowych, chętnie uczestniczą również w rekreacyjnych przedsięwzięciach. Uczestniczą w imprezach masowych organizowanych w naszym mieście i biegają w biegach ulicznych/ Bieg śniadaniowy, Niepodległości, Mikołajkowy, Cross Bydgoski itp./ Chętnie wychodzą na mecze siatkarskie, koszykarskie oraz na mitingi lekkoatletyczne na Zawiszy i Pedro s Cup w Łuczniczce, podczas, których uczą się kulturalnego dopingowania sportowców. Biorą również udział w wolontariacie na Mistrzostwach Świata w Biegach Przelajowych. Ponadto uczniowie angażują się w organizację szkolnych imprez sportowych np. sędziując mecze podczas Dnia Sportu, turnieju piłkarskiego w Sport Factory, szkolny turniej piłki siatkowej i piłki nożnej. Przygotowują także pokazy taneczne np. na promocję szkoły. Organizują wspólne ćwiczenia fizyczne-rolki, jazda na rowerze. Uczestniczą w turniejach szkolnych i międzyszkolnych oraz meczach sparingowych. Chętnie angażują się w imprezy szkolne takie jak "Sportowe Mikołajki" i Dzień Dziecka na sportowo, w których poza rywalizacją między szkołami Gimnazjum-kontra Liceum dużą popularnością cieszą się mecze nauczyciele-kontra uczniowie. Uczestniczą w zajęciach przygotowujących apele i spektakle teatralne (od scenariusza do scenografii), kołach teatralnym i filmowym. Tworzą zespoły teatralne i przygotowują przedstawienia teatralne (także w języku angielskim). Na zajęciach teatralnych MC Company (przygotowanie scenariuszy sztuk teatralnych, afiszy filmowych, przygotowanie elementów scenografii i kostiumów), piszą lub redagują (dostosowują do możliwości) teksty, wykonują prace konkursowe. Uczniowie sami decydują o tym, jaka ma być scenografia oraz w jaki sposób upowszechnić wiedzę o przedstawieniu. Przygotowują teksty ucząc się ich na pamięć. Pracują nad emisją głosu, mimiką i ekspresją. Na zajęciach filmowych dyskutują o wymowie filmów, analizują budowę i środki, jakimi posługuje się obraz w celu przekazania treści. Czytają i referują teksty związane z filmem (wywiady, recenzje). Piszą eseje poświęcone filmowi. W szkole realizowane są zadania związane z programem Comenius. Prowadzą korespondencję w obcym języku. Wyjeżdżają za granicę w ramach wymiana, biorą udział w konferencji MUN – symulacjach obrad ONZ (w tym roku w Danii). Uczestniczą aktywnie w targach edukacyjnych, w zajęciach z karty motorowerowej i rowerowej (wykonanie znaków drogowych na planszach). Wykonują pomoce dydaktyczne wykorzystywane w czasie prowadzenia zajęć (np.: prezentacje, bryły figur foremnych do rzutów prostokątnych i aksonometrycznych). Wykonują prezentacje multimedialne na interesujące tematy, przygotowują gazetki szkolne. Współtworzą tematykę zajęć jak i ich przebieg przygotowując prezentację, referaty, plakaty, doświadczenia, zgłaszają swoje problemy. Regularnie uczestniczą w zajęciach nawet w dzień wolny od nauki, poprawiają i piszą zaległe sprawdziany. Projektują eksperymenty, wykonują pomiary, sami wybierają tematykę doświadczeń. Poznają metody szacowania niepewności pomiarowych i krytycznie analizują wyniki swoich pomiarów. Uczniowie słabsi mają szansę na lepsze zrozumienie materiału podczas zajęć wyrównawczych. Uczniowie bardzo chętnie angażują się w projekty tematyczne i edukacyjne. Projekty w ramach tych zajęć (np. plakat-pomoc naukowa "Komórka eukariotyczna"). W tym roku w ramach projektu „Leon Wyczółkowski i ja” realizowanego w ramach Bydgoskiego Grantu Oświatowego prowadzone były wspólnie z pracownikami Muzeum Okręgowego warsztaty z pogranicza literatury i sztuki – tzw. przekładu intersemiotyczny. Liczba zgłoszonych na konkurs prac była tak duża, że wyznaczono odrębną kategorię właśnie dla uczniów gimnazjum. Uczestniczą w projektach szkolnych np. „Dzień mola”, „Dzień liczby Pi” i językowych (np. przygotowanie występu szkolnego kabaretu). Realizują granty-Festiwal międzynarodowy z zapraszaniem gości innych narodowości (żołnierze NATO, uczniowie International School of Bydgoszcz, mieszkańcy Bydgoszczy pochodzenia zagranicznego), przygotowują kiermasze z potrawami z innych krajów, polskimi potrawami tradycyjnymi z okazji świąt. Tworzą zespoły muzyczne, opracowują scenariusze uroczystości szkolnych, organizują studniówkę, promują zdrowie, biorą udział w działalności teatryku anglojęzycznego – jasełka. Opracowują formuły konkursów wewnątrzszkolnych oraz współorganizują konkursy szkolne np. w ramach Europejskiego Dnia Języków. Wykonują prace konkursowe, biorą udział w akcjach profilaktycznych i charytatywnych, przygotowują scenariuszy kampanii profilaktycznych w szkole, rozdają ulotki. Biorą udział w akcjach prozdrowotnych temat transplantologii-pozyskiwanie oświadczeń woli, akcje profilaktyczne jak „ mam haka na raka”, biorą udział w akcjach proekologicznych zbieranie zużytych telefonów komórkowych. W szkole działa koło PCK, którego celem jest szerzenie idei wolontariatu wśród uczniów szkoły. Członkowie koła w tym roku szkolnym zorganizowali i przeprowadzili na terenie szkoły szereg akcji prozdrowotnych/Różowa Wstążeczka, Światowy Dzień w Walki z AIDS, Trzymaj formę/i charytatywnych/Walka z Głodem, Gwiazdka z PCK, Kiermasz Świąteczny, Podaruj Misia. Do koła należą uczniowie klas drugich i trzecich, którzy bardzo chętnie angażują się w prace koła (praca z dziećmi w przedszkolu, szpitalu). Biorą udział w wielu akcjach charytatywnych rezygnują z prezentów gwiazdkowych na rzecz dzieci z biednych rodzin, biorą udział w „Szlachetnej paczce”, zbierają żywność dla zwierząt ze schroniska. Uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych oferowanych przez placówki upowszechniające tzw. kulturę wysoką (teatr, kino, filharmonia), współorganizują wycieczki szkolne i inne imprezy turystyczne (nowy klub turystyki - Earthwalkers), uczestniczą w unijnych zajęciach Szkolnego Koła Naukowego. Uczniowie chętnie chodzą również do Teatru Polskiego, przy czym tegoroczna oferta, zdaniem nauczycieli jest raczej uboga w spektakle dla

gimnazjalistów (byli tylko na 2 przedstawieniach). Przygotowują pomoce przydatne podczas prowadzenia zajęć, przygotowują elementy scenografii i kostiumy, zbierają materiały do gazetki szkolnej „Konfrontacje”. W tym roku szkolnym wydany jest już czwarty numer gazetki szkolnej. Uczestnicy koła dziennikarskiego, jako redaktorzy działów mają swoje stałe rubryki, jak i autorzy tekstów lub pomysłodawcy tematów. Opracowują komputerowe projekty graficzne plakatów, folderów. W ramach Koła teatromana chodzą na spektakle do Teatru Polskiego, Opery Nova, (co najmniej raz w miesiącu, jeśli repertuar jest atrakcyjny to częściej), biorą udział w tzw. lekcjach muzealnych, chodzą na wykłady do BWA i festiwale (Chamera Obscura, Camerimage, Filharmonia Pomorska) Przygotowują sprawozdania z wydarzeń dotyczących życia szkoły materiały i informacje na stronę internetową i do kroniki szkolnej; przeprowadzają wywiady. Są współodpowiedzialni za organizację „Drzwi Otwartych”. Opracowują narzędzia badawcze, happeningi plastyczne, wystawki, sesje fotograficzne w terenie, przygotowują filmy o szkole, przeprowadzają ankiety, wychodzą na koncerty i przedstawienia. Podejmują rywalizacje między klasami przygotowując atrakcyjne materiały. Decydują, na jakie umiejętności należy położyć największy nacisk, uczestniczą w wykładach na uczelniach wyższych, w warsztatach (np. "Leon Wyczółkowski i ja" organizowany w ramach Bydgoskiego Grantu Oświatowego) itp. Biorą udział w wykładach „Medyczna środa”, Bydgoskim Festiwalu Nauki, Bydgoskim Klubie Geografa, spotkaniach bydgoskiego Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grotą”. Mają wpływ na rodzaj i tematykę zajęć, poszerzają wiedzę z przedmiotu. Przygotowując się do zajęć, czytają fachową literaturę, doskonalą umiejętność analizy i interpretacji tekstu. Aktywnie uczestniczą w samorządzie uczniowskim. Biorą udział w dodatkowych zajęciach sportowych: szermierka, tenis, łyżwy, basen, wycieczki rowerowe, biegi rekreacyjne. Uczniowie podczas spotkań pozalekcyjnych brali czynny udział w przygotowaniu wielu atrakcji z okazji XX -lecia szkoły, projekt zaproszenia, zdjęcia do folderu o szkole, zdjęcia do publikacji o szkole. Uczniowie chętnie wybierają zajęcia wspierające ich edukację, możliwość własnego rozwoju jak i te przynoszące im odprężenie, dobrą zabawę wspólne spędzanie wolnego czasu nie koniecznie na nauce, przez co bardzo integrują się, ale również myślą kreatywnie, dzięki czemu powstają nowe pomysły zajęć pozalekcyjnych i wszelakich akcji. Ankietowani uczniowie klas drugich wybierając zdanie wyrażali opinię o zajęciach pozalekcyjnych, 28/82 wskazuje, że sporo zajęć (choć nie wszystkie) są interesujące, wciągające, 26/82 niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko, 9/82 niemal wszystkie zajęcia bardzo mnie angażują, tylko nieliczne są nudne, 9/82 wszystkie zajęcia są bardzo wciągające i angażują mnie, 8/82 zajęcia w ogóle nie są interesujące, wciągające, dwóch uczniów nie udzieliło odpowiedzi. Uczniowie klas trzecich na podobne pytanie ankietowe odpowiedzieli: 27/89 sporo zajęć (choć nie wszystkie) jest interesujących, wciągających, 26/89 niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko, 16/89 niemal wszystkie zajęcia bardzo mnie angażują, tylko nieliczne są nudne, 9/89 wszystkie zajęcia są bardzo wciągające i angażują mnie, 10/89 zajęcia w ogóle nie są interesujące, wciągające, jeden uczeń nie udzielił odpowiedzi. Zdaniem ankietowanych rodziców 67/153 ich dzieci nie chodzą na zajęcia pozalekcyjne w szkole, 46/153 dzieci chodzą raczej chętnie, 21/153 chodzą zdecydowanie chętnie, 15/153 chodzą, ale raczej niechętnie, 3/153 chodzą, ale zdecydowanie niechętnie, jeden rodzic nie udziela odpowiedzi.

Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Zdaniem Dyrektora szkoły uczniowie zgłaszają w szkole propozycje działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Organizacja wyborów do samorządu szkolnego, opracowują plan pracy Samorządu Uczniowskiego. Podejmują działania w ramach promocji szkoły, akcje charytatywne – szlachetna paczka, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, akcje na rzecz środowiska – zakrętki, makulatura, akcje pomocy dla zwierząt, proponują organizację wycieczek i różnorodnych imprez szkolnych, wybierają interesujące dla siebie tematy, które chcieliby zamieścić w gazetce szkolnej. Organizacja imprez i uroczystości klasowych i szkolnych. Inicjują spotkania z interesującymi ludźmi, wyjścia do różnych instytucji itp. Zdaniem nauczycieli uczniowie angażują się w działania wpływające na rozwój szkoły. Uczniowie wykazują wiele chęci oraz inwencji, działając na rzecz rozwoju szkoły. Nauczyciele w ankiecie podają przykłady podejmowania takich działań przez uczniów. Podejmują działania wpływające na kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych (np. wybory do samorządu szkolnego, obchody "Dnia Niepodległości", „Dnia Papieskiego”). Czynn timer działają w samorządzie szkolnym. Uczniowie organizują i opracowują plan pracy samorządu, podejmują działania w ramach promocji szkoły (pokazy, przedstawienia, wystawy, nieformalne rozmowy z kandydatami i ich rodzicami, poczta walentynkowa), wymyślają scenariusze kampanii profilaktycznych, inicjują innowacyjne działania w tym zakresie. Samorząd Uczniowski przyznaje nauczycielom nagrody w kategoriach: złotej piły, złotego pióra, złotego wieszaka, pluszowego misia. Opiniują szkolny Kodeks Zachowań Ucznia. Biorą udział w debatach międzyszkolnych. Dbają także o dobry wynik w rywalizacjach szkolnych, dobry wynik na koniec semestru czy roku szkolnego. Angażują się wspólnie z licealistami w realizację projektów –Festiwal międzynarodowy, Międzynarodowy Dzień Dziecka, opiekowali się zagranicznymi uczniami ze szkoły International School of Bydgoszcz a także przygotowali liczne dekoracje i poczęstunek. Przygotowali także część programu artystycznego popularyzując naszą znajomość języków obcych. Uczniowie współtworzą wizerunek szkoły biorąc udział w różnych przedsięwzięciach tj. „Drzwi Otwarte” szkoły promując poszczególne przedmioty, profile klas oraz zajęcia pozalekcyjne, prezentując swoje talenty w szkołach podstawowych podczas pokazów,

występów tanecznych, wokalnych, artystycznych, czy teatralnych i targach edukacyjnych w Łuczniczce, gdzie promują szkołę aktywnie uczestniczą i współtworząc stoisko szkoły. Promują szkołę sprawując określone funkcje (np. członków Młodzieżowej Rady Miasta czy młodych doradców Rzecznika Praw Dziecka). Organizują imprezy kulturalne np. „Mam talent”, wystawy własnej twórczości -fotograficzna M. Romaniuk, Galeria sztuki IXLO, przedstawienia teatralne. Aktywnie uczestniczą w organizacji uroczystości szkolnych i klasowych (uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, połowinki, Dzień Niepodległości, Dzień Nauczyciela, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, Andrzejki, Wigilia Klasowa). Uczestniczą w programach wymiany międzynarodowej Rotary International. Biorą udział w realizacji programu Comenius (współpraca międzynarodowa) i „Młodzież w Działaniu”, prowadzą akcje ogólnoszkolne (np. wolontariat - wyszukiwanie osób w potrzebie, transplantologia, udział w sprzątaniu świata, Nakarmić burka i kicię). Poprzez udział w wolontariacie na Mistrzostwach Świata w Biegach Przelajowych rozwijają swoje umiejętności językowe komunikując się z zawodnikami z całego świata w języku angielskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim nawiązując kontakty międzynarodowe. Uczniowie w trakcie roku szkolnego biorą udział w rozlicznych akcjach, przygotowują świąteczny kiermasz własnych wypieków, bombek i kartek zbierając pieniądze dla potrzebujących. Angażują się w akcje charytatywne, środowiskowe i kulturalne organizowane w szkole i poza szkołą. Dbają o ekologię (przygotowują projekty gimnazjalne o tej tematyce), organizują akcje prozdrowotne, zbiórki na szczytne cele. W szkole odbyły się akcje np. „Świąteczna Paczka”, „WOŚP”, „Słodki pączek”, Dary od św. Mikołaja, zbiórka dla rodzinnego domu dziecka, zbiórka makulatury, podaruj misia, walka z AIDS, trzymaj formę. Upowszechnianie informacji na temat profilaktyki „Różowa Wstążeczka”, kampania anty-nikotynowa -"Rzuć palenie razem z nami". Akcje na rzecz środowiska – zbiórka zakrętek, makulatury, "sprzątanie świata", akcje pomocy dla zwierząt poprzez zbieranie karmy, zabawek, kocy. Członkowie szkolnego koła PCK brali udział w akcjach miejskich tj. Wyprawka dla Żaka, Walka z Głodem, Gwiazdka z PCK kwestując na ulicach Bydgoszczy i w marketach. Nawiązali również współpracę z Rodzinnym Domem Dziecka w Bydgoszczy organizując pomoc finansową i zbiórkę maskotek. Planowane jest zbieranie zużytych komórek telefonicznych. Uczniowie uczą się kreatywności i pracy społecznej już od pierwszej klasy współtworząc życie społeczności klasowej. Biorą udział w akcjach we współpracy z różnymi instytucjami, np. Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Domem Dziecka, PCK, schroniskiem dla zwierząt, angażują się w promocję szkoły (spotkania szkół IB, udział w wymianie). Prowadzone akcje rozwijają tendencję do bycia wykształconym, empatycznym, sprawnym, wszechstronnym, rozwijają umiejętność życia w społeczeństwie. Absolwenci odwiedzają szkołę i prowadzą pogadanki dla młodszych kolegów dzielą się doświadczeniami z dalszych etapów edukacji. Proponują organizację wycieczek i wyjść do ciekawych miejsc w mieście do kina, teatru, a także organizację różnorodnych imprez szkolnych z okazji świąt państwowych i religijnych. Organizują np. "Festiwal talentów", "Międzynarodowy Dzień Języków Obcych", Ogólnoświatowy Dzień Frankofonii Exploseum, Muzeum Mydła i Historii Brudu, spotkania przy wigilijnym stole, "połowinki - bal klas drugich". Prowadzą i przygotowują uroczystości szkolne oraz inicjują niektóre imprezy szkolne np. turnieje sportowe. Tworzą gazetkę szkolną „Konfrontacje”. Wybierają interesujące dla siebie tematy, które chcieliby zamieścić w gazecie. Mają wpływ na treści, które pojawiają się na stronie internetowej, są współtwórcami strony internetowej szkoły (pod okiem nauczyciela). Wykazując się inicjatywą i aktywnością w realizacji zdań, mają wpływ na wystrój sal poprzez przygotowanie gazetek/plakatów itp. Tworzą dokumentacje fotograficzne np.: z meczów, wycieczek szkolnych i imprez sportowych, czy kulturalnych, w których uczestniczą. Przeprowadzają zajęcia dla klas podstawowych w zaprzyjaźnionych szkołach podstawowych w ramach zachęcania do dalszej nauki np. w klasach dwujęzycznych. Inicjowanie spotkań z interesującymi ludźmi, przedstawicielami instytucji pożytku społecznego, (np. spotkania z nurkami w ramach prezentacji swojego hobby, spotkanie z przedstawicielami Straży Granicznej). Wyjścia do różnych instytucji na warsztaty i spotkania. Biorą udział w zajęciach laboratoryjnych na UKW, UTP i Collegium Medicum (chemia, biologia), zapraszają specjalistów z różnych dziedzin (transplantolog, diabetolog, przedstawiciele szkół wyższych z zagranicy). Biorą udział w wykładach " Medyczna Środa", Tydzień Przedsiębiorczości WSB. Chętnie biorą udział w dodatkowych konkursach szkolnych: talentów, Dzień liczby Pi, Dzień Mola. Biorą udział w turniejach, wykładach „Medyczna środa”, Bydgoskim Festiwalu Nauki, Bydgoskim Klubie Geografa, spotkaniach bydgoskiego Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota”. Uczestniczą i osiągają dobre wyniki w konkursach zewnętrznych np. Olimpiada Języka Angielskiego, konkursy języka angielskiego „Maurycy”. Z dużym zaangażowaniem uczniowie reprezentują szkołę uczestnicząc i osiągając wyniki w konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych na szczeblu miejskim, rejonowym, wojewódzkim. Pomagają lub sami opracowują narzędzia badawcze, opracowują wyniki diagnoz, planują działania naprawcze np. w ramach Szkolnego Klubu Profilaktyki. Mają wpływ na ofertę zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań. Proponują zajęcia w ramach godziny wychowawczej ze specjalistami, lekarzami, z którymi chcieliby porozmawiać. Przygotowując program Studniówki. Organizując najróżniejsze „eventy”. Rozwijają tradycje szkolne np. Nagrody dla nauczycieli (Złota Piła i inne) czy "Bombkowa Aukcja". Uczniowie odmalowali salę dla Samorządu. Uczniowie włączają się w przygotowania dużych uroczystości np. XX-lecia szkoły, projektują zaproszenia. Zdaniem nauczycieli uczestniczących w wywiadzie uczniowie podejmują w szkole działania na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły potwierdzają wszystkie działania wskazane w ankietach, podają przykłady: hipoterapia, praca z dziećmi w przedszkolu, szpitalu współpraca z ośrodkami

kultury - muzeum, filharmonia, współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dobrczu. Szkoła zdaniem nauczycieli uczestniczących w wywiadzie pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie. W IB uczeń wybiera przedmioty – po rozmowach indywidualnych z nauczycielami przedmiotów, wychowawcą i koordynatorem IB. W toku nauki decyduje się na EE – wybór przedmiotu zależy m.in. od dalszych planów na studia. Zajęcia dodatkowe mają pomóc w diagnozowaniu swoich talentów i budowaniu planów na przyszłość. Spotkania z absolwentami – często rozmowy indywidualne, ale także w zespołach klasowych. Działania pedagoga - doradztwo zawodowe, udział w spotkaniach na uczelniach. Partnerzy szkoły i przedstawiciel samorządu lokalnego słyszeli o ciekawych uczniowskich inicjatywach związanych z uczeniem się i rozwojem. Przed wszystkim uczniowie działają przygotowując projekty. Organizują konkursy językowe, z geografii dla uczniów Szkół Podstawowych. Inicjują akcje charytatywne, nastawieni są na wolontariat. Uczestniczyli w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy. Nabywają umiejętności językowe, co ułatwia im poruszanie się po świecie, również nabywają kompetencje społeczne. Szkoła współpracuje z akademią medyczną, promowanie transplantologii, uczniowie są zaangażowani w różne problemy i są otwarci na ich rozwiązywanie. Specjaliści przyjeżdżają do szkoły, aby rozwiązywać problemy uczniów, inne niż w innych szkołach np.: wizerunek własnego ciała, jaka jest anoreksja, są to inicjatywy klas, dotykane spraw trudnych. W szkole zorganizowane zostały wystawy przeciwko paleniu papierosów, uczniowie przygotowali zdjęcia, które bardzo docierały do odbiorcy. To młodzież, zdaniem partnerów szkoły decyduje, jakie akcje prowadzić. Ankietowani uczniowie klas drugich stwierdzają, że 65/82 mają wpływ na to, co się dzieje w szkole, 17/82 nie mają wpływu. Na lekcji mieli wpływ na: zakres omawianego materiału 12/82, sposób pracy 17/82, atmosferę w klasie 53/82, nie miałem/am na nic wpływu 23/82, inne 1/82 - tempo prowadzenia zajęć. Uczniowie klas trzecich 51/89 stwierdzają, że mają wpływ na to, co w danym dniu działo się na lekcjach, 38/89 jest przeciwnego zdania. Uczniowie tych klas mają wpływ na zakres omawianego materiału 33/89, stosunek nauczycieli do uczniów 46/89, organizacja zajęć 44/89, wyposażenie 22/89, inne wskazuje 12/89 (zakres omawianego materiału, wybór zajęć pozalekcyjnych, prowadzenie prezentacji na wybrany lub zaproponowany przez nauczyciela temat; prowadzenie doświadczeń biologicznych, chemicznych i fizycznych według przygotowanego przez siebie planu (zatwierdzonego przez nauczyciela); wybór poziomu (rozszerzenie lub zaawansowanie); wybór przedmiotu (np. biologia, chemia lub fizyka; geografia lub historia, itp.), szybkość realizowania materiału przez nauczyciela, prezentacje, zaangażowanie, z jakim nauczyciel prowadzi lekcje, przełożenie sprawdzianu, planowanie terminów sprawdzianów, przygotowywanie lekcji przez uczniów. Zdaniem uczniów biorących udział w wywiadzie nauczyciele pozwalają uczniom rozwijać się poprzez konkursy, kółka hobbyistyczne jak teatr, sportowe SKS-y, wycieczki, rajdy. Dodatkowo są klasy IB, w której uczniowie wybierają przedmioty i przygotowują się do matury międzynarodowej. Uczniowie mają możliwość uczestnictwa w wymianie międzynarodowej np. Do Stanów Zjednoczonych, Anglii czy Francji. Wymiany działają także w drugą stronę. Uczniowie z poza Polski dołączają do klas w liceum. W najbliższej przyszłości ma w szkole być organizowany kurs języka migowego i opiekuna kolonijnego. Uczniowie dzielą się z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły swoimi pomysłami na to, co chcieliby robić w szkole. Samorząd uzyskał zgodę na przemalowanie Sali gimnastycznej, rozpoczął się recykling. Przed szkołą pojawią się stojaki na rowery, wszystko dzięki inicjatywie samorządu i uczniów. Często zdarzają się imprezy, takie jak zbiórki charytatywne, akcje okolicznościowe, np. na tłusty czwartek. Uczniowie przygotowywali się do spotkania z przedstawicielami NATO (dni międzynarodowe). Uczniowie tworzą pożegnalne przedstawienie dla trzecich klas liceum. Zdaniem rodziców, uczniowie mają pomysły na to, co powinno się dziać w szkole, a szkoła uwzględni te pomysły, jeśli uczeń zgłasza to nauczyciele pomagają realizować. Sprzedaż paczków w tłusty czwartek, przeznaczenie pieniędzy dla uczniów potrzebujących w szkole. Organizowane są różne akcje: różowa wstążeczka, szlachetna paczka, dzielą się pieniżkami nie chcą robić sobie prezentów. Zbieranie nakrętek, recykling komórek. Akcje dokarmiania kotów, współpraca ze schroniskiem Inicjatywa złote pióro, jako odznaczenia dla nauczycieli. Organizowane są dni międzynarodowe z zaproszonymi gośćmi z NATO.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się. Zdaniem Dyrektora szkoły uczniowie zgłaszają propozycje działań. Festiwal Talentów, akcje ekologiczne, charytatywne, konkursy, wydawanie gazetki. Zgłaszane przez uczniów działania są realizowane przez szkołę. Nauczyciele podczas wywiadu wskazali, że działania (związane z rozwojem szkoły) zainicjowane przez uczniów zostały wprowadzone w życie. Planowanie zajęć dodatkowych, koła teatralne - jest ich kilka w szkole. Prezentowanie zainteresowań kulturą innych krajów-realizacja grantu Festiwal międzynarodowy, Dzień Języków Obcych. Prowadzenie strony internetowej szkoły i jej rozwój zgodnie z oczekiwaniami uczniów. Modernizacja bazy szkoły -szafki uczniowskie, wyposażenie IB roomu. Czytelnia szkoły z komputerami i drukarką dla uczniów. Akcje charytatywne, organizacja koncertu dla Kogoś potrzebującego wsparcia, udział w akcjach ogólnopolskich. Zbieranie żywności dla zwierzaków we współpracy ze schroniskiem dla zwierząt. Zdaniem uczniów uczestniczących w wywiadzie pomysły i inicjatywy zgłaszane przez nich są realizowane przez szkołę. Uczniowie wprowadzili sale dla samorządu, z której członkowie będą mogli korzystać tak jak uczniowie IB korzystają z IB room'u. Na terenie szkoły dostępne są informacje dotyczące działań zainicjowanych przez uczniów, widać przykłady aktywności uczniów: dyplomy i nagrody za udział w konkursach, za

osiągnięcia sportowe. Kiermasz na rzecz podopiecznych, Rodzinnego Domu Dziecka, sprzedaż pączków w ramach akcji "Szczęśliwy pączuś", sprzedaż babeczek z pierwiastkami z tablicy Mendelejewa. Poczta walentynkowa i dzień bezpiecznego Internetu, gazetka "Jesteśmy bezpieczni, jesteśmy wspaniali", plakat zapraszający do udziału w Pedro s Cup w Łuczniczce. Na korytarzu szkolnym są wywieszane podziękowania dla koła PCK. Są gazetki klasowe, zdjęcia absolwentów, działania klas IB (z międzynarodową maturą), informacje o projektach realizowanych przez uczniów, udział szkoły w projekcie Comenius (międzynarodowa współpraca szkół).

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń, podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Działania te są w razie potrzeby modyfikowane z uwzględnieniem inicjatywy uczących się. Prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy, prezentują zachowania zgodne z wymaganiami.

Uczniowie czują się bezpiecznie. Partnerzy szkoły i samorząd lokalny wiedzą o bezpieczeństwie w tej szkole. Wiedzą, że uczniowie czują się dobrze i bezpiecznie. Policja do szkoły przyjeżdża tylko na zajęcia. W zeszłym roku szkolnym nie było żadnych przejawów demoralizacji, nie popełniono żadnego czynu świadczącego o przestępstwie. Uczniowie wiedzą, że gdy jest problem, to mogą się zgłosić do pedagoga. Zdaniem partnerów jest bezpieczeństwo w relacji z dorosłym. Jeśli uczniowie mają problem z przemocą w domu – zgłaszają się również do pedagoga. Poczucie bezpieczeństwa tej szkoły jest wysokie, w porównaniu z innymi szkołami. Jest monitoring, z podłączeniem do zespołu kryzysowego. Organ prowadzący prowadzi ewidencje wypadków, w tamtym roku było 6. Wypadki wydarzyły się na sali gimnastycznej, wypadkowość na lekcjach w-f jest większa, nieuwaga uczniów jest przyczyną urazów. Od jakiegoś czasu prowadzone są badania na terenie szkoły dotyczące bezpieczeństwa, na ile potrzeby są zaspokojone. Bezpieczeństwo w ocenie uczniów jest powyżej 90%. Partnerzy szkoły przytaczają opinie innych rodziców, dzieci czują się bezpiecznie w tej szkole, placówkę postrzegają, jako bezpieczną. Wchodzący obcy do szkoły jest zauważony przez pracowników na dyżurce. Przez 4 lata nie było odnotowanego zagrożenia substancjami psychoaktywnymi.

W ankiecie uczniowie klas drugich wypowiedzieli się, czy inni uczniowie obrażali ich używając nieprzyjemnych przezwisk: ani razu wskazało 70/82 uczniów, raz 8/82 2-3 razy 1/82 4 razy lub więcej 3/82. W szkole nie miło miejsca pobicie. Inni uczniowie robili kawały, dowcipy, które uczeń odebrał, jako nieprzyjemne: ani razu 69/82, raz 3/82, 2-3 razy 5/82, 4 razy lub więcej 4/82. Ukradziono jakiś przedmiot lub pieniądze: ani razu 69/82, raz 11/82, 2-3 razy 1/82. Umyślnie zniszczono rzecz należącą do ucznia: ani razu 76/82, raz 6/82. Inni uczniowie zmuszali do kupowania czegoś za ucznia własne pieniądze lub oddawania im rzeczy: ani razu 81/82 raz 1/82. Uczeń uczestniczył w bójce z innymi uczniami, gdzie używano niebezpiecznego narzędzia: ani razu 81/82, 4 razy lub więcej 1/82. Inni uczniowie celowo wykluczali ucznia z grupy: ani razu 73/82 raz 5/82 2-3 razy 2/82 4 razy lub więcej 2/82. Inni uczniowie obrażali ucznia za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych: ani razu 76/82 raz 3/82 2-3 razy 3/82. Uczniowie również wypowiedzieli się na temat bezpieczeństwa na terenie szkoły poza zwykłymi godzinami jej pracy (np. po zajęciach pozalekcyjnych lub kiedy przychodzę na boisko), 60/82 uczniów czuje się bezpiecznie, 6/82 jest przeciwnego zdania, 16/82 nigdy nie bywa na terenie szkoły lub placówki poza godzinami jej pracy.

Uczniowie wskazali w szkole miejsca, w których czują się mało bezpiecznie: klasa 1/82, korytarz 2/82, boisko 5/82, toalety 182, szatnia 2/82, stołówka 3/82 (krzesła w stołówce są niebezpieczne). 70/82 uczniów stwierdza, że w szkole nie ma miejsc, w których czują się mało bezpiecznie.

W ankiecie uczniowie klas trzecich 88/89 stwierdzili, że w danym dniu podczas lekcji czuli się bezpiecznie, jeden uczeń był przeciwnego zdania. Podczas przerw czuło się bezpiecznie 88/89 uczniów, jeden uczeń był przeciwnego zdania.

Zdaniem rodziców uczestniczących w wywiadzie grupowym ich dzieci czują się w szkole bezpiecznie.

Nie było takich przypadków, nie słyszeli o narkotykach, środkach odurzających w szkole, nie było narażenia na zachowania niewłaściwe, nie ma takich informacji na spotkaniach z rodzicami. W szkole, jak stwierdzają rodzice, zawsze na dyżurach są nauczyciele i jest ich czterech, pięciu. Do szkoły nie można wejść niezauważonym. Nauczyciele proszą rodziców, aby wskazywali, jeśli wiedzą o jakich zachowaniach nieodpowiednich. Zdaniem rodziców są na bieżąco informowani o wszystkich wydarzeniach. W Bydgoszczy zdaniem rodziców jest zła atmosfera np.: LO nr 1, ale w tej szkole nie ma takich zjawisk. Jest pozytywna atmosfera.

Nauczyciele podczas obserwacji zajęć dbają o fizyczne bezpieczeństwo uczniów. Nauczyciele tworzą atmosferę emocjonalnego bezpieczeństwa uczniów.

W szkole dba się o bezpieczeństwo uczniów, co potwierdzają również w wywiadzie grupowym pracownicy niepedagogiczni. Jest monitoring w szkole, podgląd z kamer na dyżurce widać, co się dzieje na holach. W szkole jest pielęgniarka, są dyżury nauczycielskie. Na dyżurce, przy drzwiach wejściowych wchodzący do szkoły są sprawdzani, kto wchodzi, kto wychodzi. W szkole jest „inspektor BHP – ogląda i sprawdza, po dłuższej przerwie, urządzenia, sprzęt szkolny, parapety, okna. Jeśli jest uszkodzony sprzęt np.: nadłamanie krzesła, to są zgłaszane”. Przykładem poprawy bezpieczeństwa, który podają pracownicy niepedagogiczni była zmiana ustawienia szafek w piwnicy w jednym rzędzie, teraz jest luźniej. W szkole dba się o bezpieczeństwo uczniów. Prowadzone są w tym celu różne akcje profilaktyczne np.: bezpieczeństwo w sieci – akcja pani pedagog. „Czy są to akcje z wydziału czy na miejscu zawsze przeprowadzane są z rozmachem”. W szkole, zdaniem pracowników niepedagogicznych nie ma miejsc, w których częściej niż gdzie indziej zdarzają się zachowania niewłaściwe. Jedynym miejscem, gdzie jest większa wypadkowość, jest sala gimnastyczna. „W szkole nie ma miejsca palenie papierosów, nie ma takich sytuacji”.

Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy. Zdaniem uczestniczących w wywiadzie grupowym partnerów szkoły i samorządu lokalnego uczniowie prezentują najczęściej zachowania zgodne z oczekiwaniami. Uczniowie odznaczają się wysoką kulturą osobistą. Jest to zasługa rodziców, ale w dużej mierze i szkoły. „Jest to zespół szkół, gdzie widać wysoki poziom. Dysponują wysokimi umiejętnościami komunikacyjnymi, uczniowie charakteryzują się wysoką wartością poznawczą”. Nauczyciele pracują metodami aktywnymi, różnymi ciekawymi metodami nieszampowymi. Atrakcyjność form w szkole wpływa na zdobywanie umiejętności i wiadomości przez uczniów. Nauczyciele, zdaniem partnerów szkoły są kreatywni twórcy i pracują z pasją.

Zdaniem ankietowanych uczniów klas drugich 77/82, zasady właściwego zachowania się w szkole są dla nich jasne (nawet, jeśli nie zawsze ich przestrzegają), 5/82 jest przeciwnego zdania. 68/82 stwierdza również, że nauczyciele przestrzegają zasad, które sami głoszą, 14/82 uczniów jest innego zdania, zaprzeczają.

Również uczniowie klas trzecich 87/89 w ankiecie wskazali, że zasady właściwego zachowania się w szkole są dla nich jasne (nawet, jeśli nie zawsze ich przestrzegają), dwóch uczniów jest przeciwnego zdania.

Uczniowie podczas wywiadu grupowego wskazywali, jakie zasady obowiązują w szkole. „Przeważają prawa uczniów nad obowiązkami. Nauczyciele przestrzegają kodeksu ucznia, do którego uczniowie odwołują się w razie niejasności. System podobnie działa w drugą stronę”. Uczniowie nie mogą przychodzić ubrani jak na dyskotekę, nie można palić na terenie szkoły. Uczeń podkreśla, że jest to korzystne dla młodszych uczniów. Terenu szkoły nie można opuszczać na czas zajęć, co bywa uciążliwe, kiedy uczniowie mają „okienka” pomiędzy zajęciami. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną, „w razie choroby można dogadać się z nauczycielem, co do pisania testów w innym terminie”. Wszystko nadmienione jest w statucie szkoły”, w razie problemów takich jak sytuacja, w której nauczyciele wpisują zbyt dużo sprawdzianów, uczniowie mogą zgłosić to do wychowawcy, który pomaga znaleźć rozwiązanie, na przykład przeniesienie terminu sprawdzianu na późniejszy.

Zachowania uczniów, podczas obserwacji placówki w trakcie przerw na korytarzach są zgodne z ogólnie przyjętymi normami i stosowne do miejsca i czasu.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Zdaniem Dyrektora szkoły w szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów. Analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych (pochwały, uwagi). Konsultowanie przez wychowawców ocen zachowania z nauczycielami poszczególnych zajęć edukacyjnych (karta propozycji ocen zachowania). Prowadzona jest okresowa analiza sytuacji wychowawczej w klasie dokonywana przez pedagogów i wychowawców (ankieta przestrzeganie Kodeksu Zachowań Ucznia, frekwencja, podejmowane interwencje wychowawcze, stosowanie kryteriów ocen zachowania). W szkole prowadzona jest diagnoza zagrożeń. Prowadzona jest systematyczna diagnoza środowiska wychowawczego uczniów ze szczególnym uwzględnieniem więzi w rodzinie, sytuacji materialnej, zatrudnienia rodziców. Okresowa diagnoza bezpieczeństwa w szkole, sondaże na temat zadowolenia uczniów z wyboru klasy i szkoły, sondaże na temat uzależnień, radzenia sobie ze stresem. Prowadzone są wywiady z rodzicami, pozyskiwanie informacji ze środowiska (ROPS, policja, kuratorzy sądowi, pedagog szpitala dziecięcego, okoliczni mieszkańcy). Analiza frekwencji uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem przyczyn nieobecności, analiza zagrożeń zgłaszanych przez rodziców i uczniów

na funkcjonujący w szkole adres poczty elektronicznej: wtrosceobezpieczenstwo@wp.pl.

W dokumentacji znajdują się informacje dotyczące diagnozy zagrożeń. Dokumentacja pedagoga i zespołu do spraw bezpieczeństwa w szkole: październik 2010 – szczegółowa diagnoza bezpieczeństwa w szkole – badanie ankietowe wszystkich klas liceum i gimnazjum. Marzec 2011 – sondaż na temat poczucia bezpieczeństwa w szkole. Luty/marzec 2012 – sondaż na temat palenia papierosów - uczniowie klas III liceum. Marzec 2012 – arkusze spostrzeżeń wychowawcy o klasie. Maj 2012 - sondaż na temat poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole i przynależności do subkultur młodzieżowych – wszystkie klasy gimnazjum. Październik/ listopad 2012 – diagnoza poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, zadowolenia z wyboru klasy i szkoły, oraz kierunków działań profilaktycznych w szkole – badanie wszystkich uczniów liceum. Styczeń 2013 – arkusz wychowawcy klasy na temat monitorowania frekwencji, spotkanie warsztatowe samorządów klasowych na temat frekwencji w klasie. Zdaniem ankietowanych rodziców 128/153 pozytywne zachowania dzieci są dostrzegane przez nauczycieli, 25/153 wskazuje, że nie. Rodzice 122/153 potwierdzają, że otrzymują informacje na temat zagrożeń występujących w szkole, do której uczęszcza ich dziecko, przeciwnego zdania jest 31/153 rodziców.

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Zdaniem Dyrektora szkoły podejmowane są działania w celu wzmacniania pożądanych zachowań uczniów, podejmowane są działania wobec zdiagnozowanych zagrożeń. Wychodzenie uczniów poza teren szkoły – podniesienie wiedzy uczniów i rodziców na temat funkcjonujących w szkole przepisów bhp, regulaminów, systematyczne stosowanie procedur postępowania w sytuacjach wymagających interwencji wychowawczej. Wdrożenie regulaminu dyżurów nauczycieli podczas przerw. Uzależnienia – kampanie profilaktyczne, współpraca z rodzicami, tematyczne zajęcia edukacyjne nt. mechanizmów wchodzenia w uzależnienia, współpraca z BORPA, PPP nr 2, Ośrodek Socjoterapeutyczny dla Młodzieży. Bezpieczeństwo komunikacyjne - spotkania prewencyjne.

Zaburzenia odżywiania – tematyczne spotkanie edukacyjne w klasie (PPP nr 2), warsztaty na temat sposobów radzenia sobie ze stresem. Spadek autorytetu rodziców – oferta warsztatu dla rodziców podnoszącego umiejętności wychowawcze, organizacja dyżurów psychologa w szkole - zagrożenie wykluczeniem społecznym – zajęcia integrujące zespoły klasowe, indywidualna pomoc psychologa - nagradzanie postaw uczniów na apelach okolicznościowych. Systematyczna analiza stanu frekwencji, przyczyn absencji, działań podnoszących frekwencję. Kontynuowanie działań utrzymujących na wysokim poziomie poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole. Współdziałania z Komendą Policji „Wyżyny”, Zakładem Karnym Fordon. Monitorowanie przestrzegania zasad Kodeksu Zachowań Ucznia. Podjęcie działań związanych ze zmianą zapisu niektórych norm - udział klas w spektaklach profilaktycznych, organizacja Dnia Rzucania Palenia w ramach działań profilaktycznych. Podejmowanie działań kształtujących u uczniów postawy empatii i wrażliwości na potrzeby ludzi potrzebujących pomocy (Szlachetna Paczka, Dary od Świętego Mikołaja, Dziewczynka z Zapałkami) - realizacja profilu edukacji pedagogiczno – psychologicznej.

Udokumentowane są działania profilaktyczne i wychowawcze. Program Wychowawczy Zespołu Szkół nr 4, Kodeks Zachowań Ucznia. Klasowe programy pracy wychowawczej, dokumentacja wychowawcy klasy. Szkolny Program Profilaktyki, procedury postępowania w sytuacjach wymagających interwencji wychowawczej. WSO, kryteria ocen zachowania. Kampanie i akcje profilaktyczne i charytatywne organizowane przez pedagogów szkolnych, samorząd uczniowski, Szkolny Klub Profilaktyki, koło PCK (dokumentacja pedagogów, opiekunów kół, kronika internetowa szkoły, sprawozdania z pracy SKP, biuletyny pedagoga szkolnego, biuletyny „Bezpieczny Uczeń”). Uczniowska gazetka szkolna „Konfrontacje”.

Zdaniem 128/153 ankietowanych rodziców, nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów, 13/153 jest przeciwnego zdania, 12/153 rodziców wskazuje, że nie ma takich zachowań. 118/153 rodziców stwierdza, że pozytywne zachowania ich dzieci są chwalone przez nauczycieli, 35/153 jest przeciwnego zdania. Nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów, tak wskazuje 111/153 rodziców, 20/153 rodziców jest przeciwnego zdania, 20/153 stwierdza, że nie ma takich zachowań, dwóch rodziców nie udziela odpowiedzi.

Rodzice uczestniczący w wywiadzie mówią, że ich dzieci nie były narażone na niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów. Pozytywne, pożądane zachowania dzieci są chwalone przez nauczycieli. Uczniowie klas trzecich wspólnie z zaprzyjaźnioną Strażą Graniczną na Starym Rynku w Bydgoszczy kwestowali na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Były oficjalne podziękowania na zorganizowanym zebraniu. Uczniowie są chwaleni przez nauczycieli na zebraniach, również przedstawiane jest, w czym brali udział. Szkoła jest przychylna, jeśli uczniowie chcą pracować poza szkołą są rozumiane, wspierane.

Podczas obserwacji placówki nie dostrzeżono agresywnego zachowania uczniów (werbalnego, czy niewerbalnego), w związku z tym nie obserwowano reakcji nauczycieli na zachowania agresywne uczniów.

Jak wskazują pracownicy niepedagogiczni podczas wywiadu grupowego szkoła podejmuje działania, aby wzmacniać właściwe zachowania, raczej nie musi eliminować niewłaściwych, bo takie się nie zdarzają. Niewłaściwe zachowania, zdaniem pracowników niepedagogicznych może więcej widzą nauczyciel dyżurujący, ale oni takich nie dostrzegają. Widzieliby gdyby coś się działo. „W szkole są kodeksy zachowań, uczulanie przez

nauczycieli, podejmowanie akcji profilaktycznych, są godziny wychowawcze. W załączku niewłaściwe zachowania są niwelowane przez nauczycieli” i nie docierają takie sygnały do pracowników niepedagogicznych. „Organizowane są wyjazdy integracyjne, wyjścia do teatru, kina, koła zainteresowań, wspinaczka, szermierka, każdy ma swojego konika i w szkole dba się o dzieci”. W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszenie zagrożeń oraz wzmocnienie pożądanych zachowań.

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie pożądanych zachowań. Zdaniem Dyrektora szkoły prowadzone są takie działania. Analiza interwencji podejmowanych przez pedagogów. Analizowanie aktualnych problemów przez zespół wychowawczy. Okresowa diagnoza bezpieczeństwa w szkole.

Zdaniem nauczycieli, dokonują analizy działań, podejmowanych dla eliminowania zagrożeń i wzmocnienia właściwych zachowań. Dyskusja na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, w pokoju nauczycielskim, rozmowy z uczniami i rodzicami, ankietowanie proponowane przez pedagoga.

Systematycznie jest monitorowana sytuacja na okoliczność zagrożeń, od tych prostych metod obserwacji pracy z uczniem do tych gdzie był zaproszony rodzic ucznia, który w ostatnim czasie zasłabł. Dociekliwość nauczycieli, nakierowanie uczniów, konkretna diagnoza uczniów na temat poziomu bezpieczeństwa. Od lat prowadzona jest ankieta na temat poczucia bezpieczeństwa w szkole i poza nią. Cyklicznie podnoszone są problemy np.: odpowiedzialności prawnej, wykluczenie społeczne. Sprawdzane są poziomy zadowolenia ucznia z bycia w szkole, ale i też w klasie.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Zdaniem Dyrektora i nauczycieli uczestniczących w wywiadzie była potrzeba modyfikacji działań. Zaostrzenie konsekwencji wobec uczniów wagarujących. Korekta liczby zgłaszanych nieprzygotowań przez ucznia (zapisy w PSO). Podniesienie współpracy z rodzicami w zakresie diagnozy przyczyny nieobecności dziecka w szkole (szybka reakcja – kontakt telefoniczny, sms). Liberalizacja przepisów związanych z wyglądem i strojem uczniowskim - zapisy w Kodeksie Zachowań Ucznia poddane zostały konsultacji rodziców i uczniów, wnioski i korekta wypracowane na radzie analitycznej po I semestrze. Wychodzenie poza teren szkoły. Konsekwentne przestrzeganie procedur postępowania w sytuacjach wymagających interwencji wychowawczej, palenie papierosów, akcje profilaktyczne w szkole. Frekwencja - ujednoczenie wzoru usprawiedliwień, zapisy w WSO dotyczące terminu usprawiedliwień.

Zdaniem uczestniczących w wywiadzie grupowym partnerów i przedstawiciela samorządu lokalnego szkoła wzmocniać pożądane zachowania uczniów i przeciwdziałać niepożądanym. Placówka wychodzi z inicjatywą, nauczyciele, szkoła inicjują chęć organizowania spotkań z policją np.: na temat obowiązujących przepisów, przemocy w rodzinie. Obecność służb ma wskazać, że coś takiego jest, wskazywane są również zagrożenia, wskazywane typowe zachowania i jakie sankcje grożą za nie. Kadra nauczycielska, zdaniem partnerów szkoły i samorządu lokalnego, doskonali się bardzo, aby działania były efektywne. Nauczyciele szkolą się np.: na szkoleniach wyjazdowych, ale również prowadzone są wewnętrzne doskonalenia nauczycieli. Przekłada się to bezpośrednio na działania uczniów ich zachowanie. W szkole pojawiały się próby łamania regulaminu, ubierania się w strój propagujący subkultur. W regulaminie są zapisy, aby ubranie było czyste i zadbane, biżuteria odpowiednia. Pojawiły się głosy czy można nosić pewne rzeczy, pedagog szkoły spotkał się z uczniami i przeprowadzono dyskusję na ten temat. Zdaniem partnerów szkoły wchodzi do Polski tendencja kompresji wiekowej, jest to również zagrożenie. Jest rynek, który kreuje np.: ubiór dla dzieci, jednak kadra tej szkoły posiada taką świadomość i uczniowie również. Partnerzy szkoły podkreślają współpracę z nauczycielami, jako zadawalającą i ścisłą. Organizowane są spotkania z przedstawicielami Uniwersytetu, są to otwarte spotkania wiele pytań ze strony nauczycieli i uczniów. Nie porusza się tematów, jeśli chodzi o zaburzenia, ta świadomość zdaniem partnerów jest duża, ale funkcjonowanie psychiczne, czy mogą być reakcje nieadekwatna do sytuacji, jak radzić sobie, jeśli chodzi o egzekwowanie umiejętności. W szkole są dzieci, które uczyły się zagranicą, stosują na przykład zapisy fonetyczne i współpraca z partnerami szkoły jest organizowana w tym zakresie.

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się. W ankiecie nauczyciele 34/40 wskazują, że podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów, 5/40 nauczycieli jest przeciwnego zdania, jeden nauczyciel jest przeciwnego zdania.

Dyrektor szkoły w ankiecie i podczas wywiadu nauczyciele wskazali, że uczniowie zgłaszają inicjatywy w zakresie modyfikacji działań wychowawczych. Liberalizacja przepisów związanych z wyglądem i strojem uczniowskim. Zapisy w Kodeksie Zachowań Ucznia poddane zostały konsultacji rodziców i uczniów, wnioski i korekta wypracowane na radzie analitycznej po I semestrze. Zwiększenie liczby wycieczek, wzrost liczby wycieczek przedmiotowych. Zaostrzenie konsekwencji wobec uczniów wagarujących. Korekta liczby zgłaszanych nieprzygotowań przez ucznia. Podniesienie współpracy z rodzicami w zakresie diagnozy przyczyny nieobecności dziecka w szkole (szybka reakcja – kontakt telefoniczny, sms). Zdaniem Dyrektora szkoły wszystkie inicjatywy

zostały uwzględnione.

Jak wskazują nauczyciele podczas wywiadu uczniowie grupowy z nauczycielami chcieliby udziału w spotkaniach z uczniami innych szkół IB. Nauczyciele starają się, ale jak mówią nie zawsze jest to łatwe Uczniowie zainicjowali dyskusję o regulaminie szkoły, przedyskutowano z rodzicami, nie było jeszcze wspólnej akceptacji.

Uczniowie uczestniczący w wywiadzie uważają, że niektóre normy dotyczące ubioru są przestarzałe. Uczniowie mogą także parkować na boisku szkolnym, wcześniej było to niemożliwe. Problemem było to szczególnie dla osób, które dojeżdżają z poza Bydgoszczy i musieli szukać miejsca poza szkołą jednak teraz zostało to zmienione. Odpowiednie zasady dbają o bezpieczeństwo dotyczące miejsca dla uczniów i pojazdów służb miejskich.

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. Zdaniem Dyrektora szkoły nie zostały wymierzone kary statutowe. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie uważają za osiągnięcie szkoły w kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań, stosunkowo wysoki poziom kultury osobistej uczniów. Uczniowie przyzwyczajeni się ubierają, a nie zawsze tak było. Poprawa frekwencji w klasach trzecich. Uczniowie panują nad emocjami. W szkole nie ma przemocy, agresji, nie ma strachu.

W szkole, jak mówią nauczyciele z niepożądanych zachowań zdarzają się np.: wagary, unikanie lekcji ze sprawdzianami. Częstotliwość występowania tych zachowań zależy od grupy. Zbyt łatwo usprawiedliwiają nieobecności uczniowie i rodzice. Nauczyciele nad tym pracują.

Podczas obserwacji zajęć cała klasa lub większość uczniów zachowuje się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi. Nauczyciel eliminują niepożądane zachowania uczniów, jeśli takie się pojawiają, jednak na większości obserwowanych zajęciach nie było takich zachowań. Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. Chętnie rozwiązywali zadania, współpracowali między sobą i z nauczycielem. Nie zakłócali przebiegu lekcji niepotrzebnymi rozmowami. Byli aktywni i zainteresowani przebiegiem lekcji.

Podczas obserwacji placówki nie zdarzyły się zachowania uczniów odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych.

Zdaniem pracowników niepedagogicznych uczestniczących w wywiadzie uczniowie są grzeczni, czy w szatni, czy na korytarzu, są kulturalni. 8 lat temu, gdy wygasło gimnazjum, gdy były klasy rejonowe były sytuacje, że uczniowie nie zachowywali się odpowiednio. Jak mówią pracownicy niepedagogiczni dawno temu, zdarzały się takie sytuacje teraz nie. W szkole oczekują od uczniów kultury i szacunku dla pracy. W szkole zdarzają się przypadki, że ktoś rzuci papierek lub rozleje napój, ale uczniowie przychodzą i proszą o ścierkę lub posprzątanie. Uczniowie wiedzą, że nie wolno niszczyć sprzętu, nie wolno hałasować, krzyczeć w szkole. „Do obowiązku uczniów należy, aby schludnie się ubierać, nie ma raczej takich dziewczyn, które noszą się zbyt krótko” lub zbyt eksponują biżuterię. Zdaniem pracowników niepedagogicznych, uczniom zależy na szkole i zachowują się poprawnie. Przyjeżdżają np.: o godzinie 7.00 do szkoły nie po to, by rozrabiać.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

Nauczyciele są zaangażowani w pracę zespołów, wspólnie planują działania w szkole opierając się na analizie efektów pracy zespołów, a także wspólnie rozwiązują pojawiające się problemy

Zdaniem Dyrektora większość nauczycieli angażuje się w wysokim stopniu w pracę zespołów. Potwierdzili powyższe nauczyciele w ankiecie, stwierdzając, że wszyscy angażują się w pracę zespołów 32/40, większość 8/40. Nauczyciele pracują w zespołach: programowym (praca nad treściami nauczania) 2, metodycznym (rozwijanie metody pracy z uczniem) 1, wychowawczym i profilaktycznym 18, ds. zarządzania szkołą (planowanie i organizacja działalności szkoły) 3, szkoleniowym (doskonalenie zawodowe nauczycieli) 5, ds. organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub nauczycieli 19, ds. współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły 2, do spraw ewaluacji wewnętrznej 14. Ponadto nauczyciele wskazywali zespoły przedmiotowe, klasowe zespoły nauczycielskie, ds. IPET, ds. uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (dysleksja, dysortografia itp.), do spraw ewaluacji zewnętrznej (w tym Program Matury Międzynarodowej), zespół ds. szkolnej strony internetowej (wraz z uczniami). Dwóch nauczycieli wskazało, że nie uczestniczy w pracach żadnego zespołu.

Zespoły nauczycieli, które działają w szkole, dokonują, zdaniem dyrektora, analizy efektów swojej pracy, stosując regularnie procedury ewaluacyjne. Potwierdzili powyższe nauczyciele w ankiecie (35/40 - regularnie stosuje metody ewaluacyjne, 5/40 - dokonuje spontanicznej refleksji nad efektami po zakończeniu pracy lub jakiegoś jej etapu). W wywiadzie nauczyciele stwierdzili, że analizują efekty pracy zespołów na spotkaniach zespołów w grupowej dyskusji na podstawie zebranych i opracowanych danych najczęściej w postaci prezentacji multimedialnej, na przerwach w kontaktach indywidualnych bardziej spontanicznie a nawet na spotkaniach bardziej prywatnych w mniejszym gronie nauczycieli.

Dyrektor stwierdza, że zdecydowana większość działań, w szkole, planowana jest wspólnie. Potwierdzili powyższe nauczyciele w ankiecie. Zdaniem 25/40 zdecydowana większość działań planowana jest wspólnie z innymi nauczycielami, zaś 15/40, że większość. Do konkretnych przykładów planowania pracy zespołu opartego na analizie efektów tej pracy nauczyciele zaliczyli: 1. w zespołach przedmiotowych: prowadzenie zajęć w rozszerzeniu przygotowujących do matury, prowadzenie kół zainteresowań, wyciąganie wniosków i podejmowanie decyzji co do wyboru podręcznika na nowy rok szkolny, analiza zajęć pozalekcyjnych, analiza wyników egzaminów maturalnych, opracowanie wniosków do dalszej pracy na poprawę wyników, planowanie zajęć dodatkowych, analiza efektywności wykorzystywanych materiałów dydaktycznych, konsultacje z uczniami, kontynuacja obchodów „Dnia Liczby Pi, i „Dnia Mola”, planowanie wyjść z uczniami na wykłady, modyfikacja programu nauczania, uczestnictwo w szkoleniach doskonalących (OKE), konferencjach metodycznych, konsultacje z uczniami, planowanie udziału uczniów w cyklicznych konkursach przedmiotowych i przygotowaniu do egzaminów zewnętrznych. 2. w zespołach nauczycieli poszczególnych klas: dostosowanie wymagań i metod pracy z uczniami o specjalnych potrzebach, analizuj trudności uczniów i postępy poczynione przez nich, opracowanie metod wspomagania uczniów z problemami, modyfikacja PSO np. w zakresie skali procentowej ocen, warunków zaliczenia I roku w systemie IB, 3. w zespole ewaluacyjnym wybór obszarów do przeprowadzenia analizy, przydział czynności, opracowywanie danych ilościowych i jakościowych, wyciąganie wniosków do dalszej pracy, prezentowanie wyników ewaluacji, zespół wychowawczy i profilaktyczny - ustalanie priorytetów w programie wychowawczym, tworzenie programów wychowawczych zespołów klasowych na podstawie programu wychowawczego szkoły, ustalanie sposobów realizacji programów profilaktycznych, planowanie szkoleń z zakresu wychowania i profilaktyki 4. w zespole wychowawczym kierunki (priorytety) działań profilaktycznych i wychowawczych, modyfikacja kryteriów ocen zachowania oraz zasad Kodeksu Zachowań Ucznia, wprowadzanie programów naprawczych i indywidualnej pomocy uczniowi o SPE. Ponadto nauczyciele stwierdzili, że planowanie pracy zespołu jest nieodłącznym elementem skutecznej współpracy wszystkich nauczycieli.

Pojawiające się problemy są rozwiązywane zdaniem dyrektora zespołowo. Potwierdzili powyższe nauczyciele, stwierdzając, że problemy są rozwiązywane wspólnie często 32/40, bardzo często 4/40, rzadko 4/40. Ponadto 25/40 nauczycieli stwierdziło, że zespoły zdecydowanie pomagają w rozwiązywaniu pojawiających się w pracy problemów, 15/40, że raczej pomagają. Jako przykład wsparcia zespołów, nauczyciele podają: Internal Assessment (ocenie wewnętrzne) grupy IV w programie IB - realizowane w porozumieniu nauczycieli

biol-chem-fiz. (część eksperymentów, ich przygotowanie i omówienie jest wspólne), informatycy pracują ze wszystkimi i dla wszystkich wspomagając w zdobywaniu umiejętności prezentowania wyników, rysowania wykresów, umiejętności wyszukiwania informacji w internecie, wykorzystywania technologii informacyjnej przy tworzeniu prezentacji multimedialnych.

Dyrektor i nauczyciele, jako formy doskonalenia zawodowego dotyczące metod i form współpracy/pracy zespołowej prowadzonych w szkole w tym i poprzednim roku szkolnym zaliczyli szkolenia wewnętrzne organizowane dla Rady Pedagogicznej przez podmioty zewnętrzne, szkolenia zewnętrzne i inne formy: 9/40 nauczycieli wskazało, że takich szkoleń nie było. Uczestnictwo w tych szkoleniach było zdaniem dyrektora i nauczycieli (29/40) przydatne w praktyce (7/40 nie udzieliło odpowiedzi). Analiza dokumentów potwierdziła fakt odbywania się takich szkoleń na terenie placówki. Szkolenie planowane na marzec 2013 roku dotyczyć będzie doskonalenia pracy szkolnych zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny*

Komentarz:

Dyrektor szkoły angażuje nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej, a wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły i przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły

Jak wykazała analiza dokumentacji oraz rozmowa z dyrektorem w roku szkolnym 2011/2012 ewaluację wewnętrzną prowadził samodzielnie dyrektor, w bieżącym roku szkolnym na posiedzeniu Rady Pedagogicznej z 12 września 2012 r. – powołano zespół ds. ewaluacji, a jego członkowie rozdzielają zadania związane z prowadzeniem wewnętrznego nadzoru pedagogicznego. Ponadto, jak wskazuje dyrektor - w czasie omówienia lekcji obserwowanych odbiera on od nauczycieli informację o sposobach włączania wniosków z ewaluacji wewnętrznej w ich programach i na poszczególnych lekcjach. 38/40 nauczycieli potwierdziło, że jest zaangażowanych w ewaluację zewnętrzną. Udział nauczycieli w przeprowadzeniu ewaluacji wewnętrznej był spowodowany, jak wskazali zainteresowani w ankiecie, tym, że uważają ewaluację za niezbędną i robią to dla poprawienia jakości własnej pracy lub jest to zwyczaj panujący w szkole. Dwoje nauczycieli stwierdziło, że było to polecenie, wyraźne oczekiwanie sformułowane przez dyrekcję, jednego nauczyciela dyrektor przekonał do udziału w ewaluacji, a jeden nie uczestniczył w ewaluacji wewnętrznej. Nauczyciele angażują się w ewaluację wewnętrzną w wysokim stopniu 19/40 i w wystarczającym stopniu 21/40. Zaangażowanie nauczycieli w ewaluację wewnętrzną polega na: dokonywaniu analizy ilościowej i jakościowej egzaminu zewnętrznego (w tym matury międzynarodowej), wspólnie z członkami zespołu formułowanie wniosków do dalszej pracy, określenie mocnych i słabych stron, analizie diagnoz uczniów, formułowaniu wniosków do dalszej pracy oraz uwzględnieniu ich w planowaniu swojej pracy, opracowaniu diagnozy wewnątrzszkolnej, sporządzeniu raportu z przeprowadzonych ewaluacji oraz sprawozdaniu ze sposobu realizacji wniosków po ewaluacji.

Wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są, zdaniem dyrektora, wprowadzane do planu pracy szkoły np. tryb rodzaj i rytm przeprowadzania egzaminów próbnych oraz diagnoz i innych elementów pomiaru dydaktycznego uwzględnia wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, wg tego schematu modyfikowany jest także harmonogram obserwacji i plan wewnętrznego doskonalenia nauczycieli. Dokumentacja wykazała, że istnieją wnioski z analizy dotyczącej wewnętrznego nadzoru pedagogicznego: Ewaluacja Obszar : Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej. * w szkole analizowane są wyniki egzaminów gimnazjalnych i maturalnych, a także próbnych egzaminów gimnazjalnych i maturalnych – raporty ewaluacyjne zespołów przedmiotowych, * wyniki egzaminów są analizowane w ramach prac zespołów przedmiotowych, * wnioski formułowane przez zespoły dotyczą zagadnień merytorycznych i metodyki pracy z uczniami, * Nauczyciele wykorzystują podczas zajęć wnioski z analizy wyników egzaminów, * wskazane jest organizowanie zajęć przygotowujących uczniów do egzaminu, * w szkole diagnozuje się i analizuje wiadomości i umiejętności uczniów, * wnioski z analizy powinny przyczynić się do poprawy wyników w nauce, Obszar : Procesy zachodzące w szkole. * oferta edukacyjna szkoły wynika z podstawy programowej, * oferta edukacyjna szkoły uległa modyfikacjom – wprowadzona została edukacja kulturoznawcza i turystyczno – krajoznawcza w liceum, * szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe związane z programem międzynarodowej matury oraz nauczaniem dwujęzycznym. II Kontrola • Większość nauczycieli prawidłowo zapisuje dane o uczniach i prawidłowo

dokumentuje obecność uczniów na zajęciach, • Niektórzy nauczyciele nie wpisują na bieżąco tematów zajęć, • W nielicznych arkuszach ocen pojawiają się błędy i usterki, • Wychowawcy powinni wykazać się szczególną starannością i znajomością aktualnie obowiązujących przepisów przy wypełnianiu arkuszy ocen i świadectw, • Większość nauczycieli wywiązuje się z ustalonych terminów przygotowania planów nauczania i wychowania, • Zdarzają się przypadki nie pełnienia dyżurów przez nauczycieli (szczególnie tzw. dyżurów w zastępstwie) • Większość nauczycieli punktualnie rozpoczyna zajęcia. III Wspomaganie • Odbyły się zaplanowane rady szkoleniowe i warsztaty, wielu nauczycieli uczestniczyło w indywidualnych formach szkoleniowych (nauczyciele szkolą się na bieżąco w kraju i za granicą -również nauczyciele klas z maturą międzynarodową i nauczyciele dwujęzyczni. Wielu nauczycieli jest egzaminatorami maturalnymi lub przewodniczącymi Zespołów Egzaminacyjnych).

W planowaniu pracy szkoły, jak stwierdzono analizując dokumentację i prowadząc wywiad z nauczycielami, wykorzystano wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego: ustalanie priorytetów i zadań na dany rok - np. poprawa frekwencji, bezpieczeństwa itp., z planu wychowawczego- ustalanie zakresu działań wychowawczych jak: rola osób starszych w społeczeństwie, podnoszenie kultury języka w kontaktach międzyludzkich, systematyczna kontrola postępów uczniów, zwiększenie udziału uczniów w zajęciach terenowych, lekcjach doświadczalnych, muzealnych, warsztatach językowych, zajęciach na UKW, Collegium Medicum, instytut IPN, kontynuacja analizy wszystkich egzaminów maturalnych i tworzenie planów naprawczych.

Za najważniejszą zmianę wprowadzoną na podstawie wyników wewnętrznego nadzoru pedagogicznego prowadzonego w ostatnim roku szkolnym dyrektor uznał powołanie zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej. Nauczyciele w ankiecie wskazali, że wnioski płynące z nadzoru pedagogicznego (ewaluacji wewnętrznej) są podstawą dla wprowadzanych zmian w funkcjonowaniu szkoły i są w pełni uwzględniane 30/40 lub są uwzględniane w dużym zakresie 10/40, a za najważniejsze zmiany wprowadzone na podstawie wniosków z nadzoru uważają: ustalenie tematyki szkoleń RP np. tworzenie programów szkolnych, praca z uczniem SPE (dyslektycy), powołanie zespołu ewaluacyjnego, modernizowanie placówki (nowe pracownie, lepsze wyposażenie-rzutniki, laptopy, ekrany, telewizory), poprawne wprowadzanie poprawek do dokumentacji szkolnej, dokumentowanie realizacji 19-godziny, zwiększenie liczby dyżurów nauczycielskich w celu poprawy bezpieczeństwa, modyfikacja oferty edukacyjnej szkoły, klasy z edukacją kulturoznawczą i turystyczno-krajoznawczą w liceum, wprowadzanie nowatorskich rozwiązań programowych w klasach IB i w nauczaniu dwujęzycznym oraz wprowadzanie dodatkowych zajęć przygotowujących do egzaminów maturalnych. Wprowadzane zmiany wpływają na rozwój szkoły poszerzając ofertę edukacyjną, podnosząc zadowolenie rodziców i uczniów z wyboru tej placówki, podnosząc atrakcyjność i celowość zajęć, a także porządkują obszar ewaluacji-jasne są zadania poszczególnych osób w zespole.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie*

Komentarz:

Warunki lokalowe i wyposażenie szkoły są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. W szkole istnieje plan wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia szkoły i jest on na bieżąco realizowany, a szkoła modernizowana

Dyrektor ocenia warunki lokalowe w szkole jako odpowiednie do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów, mimo, iż występują nieliczne braki. Potwierdzili powyższe w ankiecie nauczyciele oceniając warunki lokalowe jako wystarczające 29/40, choć zdaniem 11/40 występują nieliczne braki. Podobnego zdania są rodzice oceniając warunki lokalowe jako odpowiednie 63/153, występują nieliczne braki 70/153. W wywiadzie nauczyciele stwierdzili, że szkoła dysponuje wieloma salami dobrze wyposażonymi i odnowionymi, ale w środkowych godzinach brakuje miejsca na spotkania z uczniami na zajęciach dodatkowych. W ciągu ostatnich kilku lat zostały wyposażone pracownie biologiczna, chemiczna, fizyczna i matematyczna. Pracownie wyposażone są w kalkulatory graficzne, sondy i laptopy. W klasach jest dostęp do internetu, są rzutniki, telewizory, ekrany, kamery, aparaty fotograficzne, dyktafony, dwie tablice interaktywne, teleskop w pracowni geograficznej. Zakupiono profesjonalny sprzęt nagłaśniający, co umożliwi przeprowadzanie imprez szkolnych na wysokim poziomie. Boisko szkolne i szatnie uczniowskie przy sali gimnastycznej wymagają jednak pilnej modernizacji, co potwierdzili partnerzy, rodzice, nauczyciele i uczniowie w wywiadzie. Przedstawiciel samorządu podkreślił,

że budynek jest sukcesywnie remontowany, działania są prowadzone w tym kierunku, aby szkoła była wizytówką miasta. Szkoła uczestniczyła w programach UE i z nich pozyskiwała środki na wyposażenie szkoły. Ponadto partnerzy i rodzice podkreślili fakt wyremontowania przez uczniów sali samorządu uczniowskiego. Szkoła czyni nieustające zabiegi, aby poprawić warunki lokalowe, w obecnym roku szkolnym wyremontowano pomieszczenie dla nauczycieli w-f. Rodzice podkreślali, że liceum z takimi wynikami powinno być bardziej dofinansowane i powinny się znaleźć pieniądze na to aby szkoła była wizytówką miasta i województwa. Chwalili fakt, że w szkole jest stołówka, dzieci mają szafki, dla uczniów klas z maturą międzynarodową jest tzw. IBroom z dostępem do internetu. Powyższe stwierdzenia potwierdziła obserwacja placówki.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne jest wystarczające (28/40, występują nieliczne braki 12/40) do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów. Potwierdzili powyższe uczniowie w ankiecie 65/82 (17/40 jest odmiennego zdania) oraz rodzice w wywiadzie. Również prowadzone obserwacje zajęć wykazały, że wyposażenie wszystkich klas, w których prowadzono obserwacje umożliwia realizację celów lekcji. W salach znajdują się pomoce dostosowane do specyfiki prowadzonych w nich przedmiotów. Na bieżąco dokonuje się zakupu potrzebnych odczynników, sprzętu laboratoryjnego, systematycznie wzbogaca się księgozbiór szkolny (obecnie liczy on 13 507 pozycji oraz 191 pozycji multimedialnych). Większość nowych sprzętów szkoła zakupiła w związku z wprowadzeniem Programu Matury Międzynarodowej.

Szkoła jest wspomagana, zdaniem dyrektora, przez samorząd, rodziców, partnerów we wzbogacaniu warunków lokalowych i pomocy naukowych na miarę możliwości. Szkoła składa wnioski o granty finansowe na rozbudowę pracowni (w 2012 - 28000 PLN na pracownię mat-fiz), - w preliminarzu funduszu RR zawarto kwotę ok 10000 PLN na remonty sal lekcyjnych. Szkoła otrzymuje darowizny w postaci sprzętu (np. w 2012 r maszyna ksero od WSiP).W szkole istnieje plan utrzymania lub polepszenia warunków lokalowych, zawarto w nim i zrealizowano min. następujące inwestycje: wymiana okien, remont dachu sali gimnastycznej, modernizacja pracowni matematycznej. Również w dokumentach są zapisy świadczące o istnieniu planu utrzymania i polepszenia warunków lokalowych np. wieloletni plan remontów, dokumentacja dotycząca wymiany okien, remontu dachu nad salą gimnastyczną, nad budynkiem głównym, pisma dotyczące stanu technicznego całego kompleksu oraz dokumentacja fotograficzna. Istnienie planu i zapisy w nim zawarte potwierdził przedstawiciel samorządu w czasie wywiadu.

W szkole podejmowano w ciągu ostatnich dwóch lat (w tym i poprzednim roku) działania zmierzające do wzbogacenia zasobów lokalowych według istniejącego planu uzupełniania wyposażenia, który korygowany jest okazjonalnie. Rodzice współpracują przy poprawianiu warunków lokalowych i/lub wyposażenia: zmieniono wejście szkoły – zagospodarowano klomb – są dalsze plany. Ponadto Rada rodziców widzi potrzebę remontu elewacji. Rodzice w ubiegłym roku szkolnym kupowali cegielki. Dochód ze sprzedaży przeznaczono na potrzeby lokalowe i wyposażenie szkoły. Zdaniem nauczycieli niekorzystny dla wizerunku szkoły jest wygląd zewnętrzny szkoły. Życzeniem uczniów byłoby zainstalowanie sieci Wi-Fi w szkole.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Precyzyjne przedstawienie wyników matury w skali staninowej nie jest możliwe i byłoby dla szkoły krzywdzące gdyż wyniki matury międzynarodowej – IB nie są uwzględniane w analizie trzyletnich wskaźników wyniku końcowego i EWD (Edukacyjna Wartość Dodana).
2. Wyniki, prowadzonej w szkole matury międzynarodowej – IB, od kilku lat są wyższe niż wyniki światowe.
3. Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskiwania przez uczniów lepszych wyników w nauce i skutecznie motywują i wspierają uczniów zarówno zdolnych jak i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4. Uczniowie osiągają sukcesy w wielu konkursach szkolnych, międzyszkolnych i ogólnopolskich (min. w ostatnich dwóch latach laureaci i finaliści olimpiad ogólnopolskich z języka angielskiego i rosyjskiego).
5. Szkoła zachęca młodzież do nauki języków obcych, poprzez realizację min. projektów Comenius „Wielostronne Projekty Szkolne” w latach 1999-2012 oraz „Młodzież w działaniu” - 2007.
6. Odpowiedzialność wszystkich pracowników za bezpieczeństwo uczniów oraz tworzenie przyjaznej atmosfery wpływa na bardzo wysokie poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole, spokój rodziców i na dobrą opinię o szkole w środowisku.
7. W szkole podejmowane są przedsięwzięcia wychowawcze, których celem jest objęcie uczniów szerokim spektrum działań w zakresie profilaktyki, nakierowanej na eliminowanie niewłaściwych i wzmacnianie pozytywnych zachowań.
8. Nauczyciele są zaangażowani w działania podejmowane w szkole. Pracują zespołowo, wspólnie planują swoją pracę, rozwiązują razem problemy, są innowacyjni i kreatywni. Stwierdzają ponadto „aby uczniowie byli aktywni, my musimy być aktywni”.
9. Wszyscy nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną szkoły.
10. Szkoła stwarza uczniom warunki do aktywności i kreatywności na rzecz rozwoju własnego i rozwoju szkoły.
11. 14 nauczycieli dwujęzycznych uczestniczyło w szkoleniach finansowanych przez Program Comenius „Mobilność szkolnej kadry edukacyjnej”, w bieżącym roku szkolnym 4 nauczycieli złożyło aplikację do programu.
12. Wszyscy nauczyciele przed przystąpieniem do pracy w klasach z maturą międzynarodową odbyli szkolenia zagraniczne. Jednocześnie co roku nauczyciele ci odbywają szkolenia zagraniczne w formie tradycyjnej oraz on-line zgodnie z wymogami International Baccalaureate Organization.
13. W opinii respondentów, warunki lokalowe i wyposażenie szkoły uległy w ostatnich latach znacznej poprawie, jednak w zgodnej opinii rodziców, nauczycieli, uczniów i partnerów szkoły boisko szkolne, szatnie uczniowskie przy sali gimnastycznej i elewacja budynku wymagają pilnej modernizacji .

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	A
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	A
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	A
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	B
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	B

Raport sporządzili:

- Anna Borysiak
- Dorota Rama

Kurator Oświaty:

.....